

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ

**Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттары
Жеке қаржылық есептілік және
тәуелсіз аудитордың есебі**

2014 жылғы 31 желтоқсан

Мазмұны

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ЕСЕБИ

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

Қаржылық жағдай туралы жеке есептілік.....	1
Пайда және шығын және басқада жиынтық табыс туралы жеке есептілік	2
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептілік	3
Ақша қаражаты қозғалысының жеке есептілігі.....	4

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕ:

1	Компания және оның операциялық қызметі.....	6
2	Қаржылық есептілікті дайындау негізі және есептік саясаттың негізгі ережелері	6
3	Жаңа есеп ережелері	11
4	Есеп саясатын қолданғандағы маңызды есептік бағалаулар және кәсіби пікірлер	15
5	Байланысты тараптармен есеп жүргізу және операциялар	16
6	Негізгі құрал-жабдықтар	18
7	Еншілес компаниялар мен бірігіп бақыланатын кәсіпорындарға салынатын инвестициялар.....	19
8	Берілген несиелер және қаржылай көмек.....	20
9	Басқа да ұзақ мерзімді активтер	21
10	Дебиторлық берешек.....	21
11	Басқа да қысқа мерзімді активтер	21
12	Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	21
13	Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	22
14	Капитал.....	22
15	Несиелер	23
16	Қаржылық кепілдіктер	24
17	Басқа кредиторлық берешектер және аударылған міндеттемелер	24
18	Жалпы және әкімшілік шығындар	25
19	Қаржылық табыстар.....	25
20	Қаржылық шығындар	25
21	Басқа операциялық шығындар	25
22	Табыс салығы.....	26
23	Шарттық және келісімдік міндеттемелер мен операциялық төуекелдер	28
24	Санаттар бойынша қаржылық құралдар	29
25	Қаржылық төуекелдерді басқару	30
26	Қаржылық құралдардың әділ құны	33
27	Есеп беру күнінен кейінгі жағдай	34

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ЕСЕБИ

«Самұрық-Энерго» АҚ Акционерлеріне және Директорлар кеңесіне

Біз «САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ жеке қаржылық есептілігіне, оның ішінде 2014 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайы туралы жеке есебіне, жәнеде жоғарыда көрсетілген күнмен аяқталатын жыл ішіндегі пайда немесе шығын және басқада жиынтық табыс туралы жеке есепке, капиталдағы өзгерістер мен ақша қаражатының қозғалысы жөніндегі жеке есептерге, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуы және басқа да түсіндірме ақпараты бар ескертпеден тұратын қосымша берілген қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Басшылықтың жеке қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы жеке қаржылық есептіліктің Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалуына және дұрыс ұсынылуына және алақол әрекеттер немесе қателіктердің салдарынан айтарлықтай бұрмаланбаған, басшылықтың жеке қаржылық есептілікті жасауға қажетті деп санайтын ішкі бақылауына жауапкершілік алады.

Аудитордың жауапкершілігі

Біздің жауапкершілігіміз біздің жүргізген аудиттің негізінде осы жеке қаржылық есептілік туралы пікірімізді білдіруден тұрады. Біз аудитті халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар этикалық нормаларды орындауды, сондай-ақ қаржылық есептіліктің аса маңызды бұрмаланулары жоқ деген орынды сенімділікке ие болатындай, аудитті жоспарлауды және жүргізуді талап етеді.

Аудит жеке қаржылық есептіліктің сандық көрсеткіштерін және ондағы ақпараттың ашып көрсетілгенін растайтын аудиттік дәлелдер алуға бағытталған рәсімдер жүргізуден тұрады. Рәсімдерді таңдау алақол әрекеттер немесе қателіктердің салдарынан жеке қаржылық есептіліктің айтарлықтай бұрмалану тәуекелін бағалауды қосқандағы, аудитордың кәсіби пайымдауына байланысты болады. Осы тәуекелдерді бағалау барысында аудитор ұйымның ішкі бақылауының тиімділігі туралы пікірін білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу үшін жеке қаржылық есептілікті жасау және дұрыс ұсынуды ішкі бақылау жүйесін қарастырады. Аудит сонымен қатар қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын бағалаудан және басшылық жасаған бухгалтерлік бағалаулардың дәлелділігін бағалаудан, сондай-ақ жалпы қаржылық есептілікті ұсынуды бағалаудан тұрады.

Біздің алған аудиторлық дәлелдеріміз өзіміздің пікірімізді білдіруге жеткілікті және лайықты деп есептейміз.

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРДЫҢ ЕСЕБІ (жалғасы)

2 бет

Аудитордың пікірі

Біздің ойымызша, жеке қаржылық есептілік Самұрық-Энерго АҚ 2014 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ жоғарыда көрсетілген күнмен аяқталатын жыл ішіндегі оның қаржылық нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес барлық маңызды жақтарынан анық көрсетеді.

PricewaterhouseCoopers LLP

Алматы, Қазақстан
2015 жылғы 2 наурыз

Бекітілді және қол қойылды:

Дана Инкарбекова
«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС
Басқарушы директоры
(Қазақстан Республикасы Қаржы
министрлігінің
1999 жылғы 21 қазандағы №0000005
Бас мемлекеттік лицензиясы,
2009 жылғы 18 қаңтардағы №0000492
Бекітілік куәлігі)

«САМҰРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
Қаржылық жағдай туралы шоғырланған есептілік

қазақстандық мың теңгемен	Ескер.	2014 ж. 31 желтоқсан	2013ж. 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құрал-жабдықтар	6	1,160,260	2,434,012
Материалдық емес активтер		812,966	239,864
Еншілес компаниялар мен бірлесіп бақыланатын компанияларға салынған инвестициялар	7	525,809,479	266,788,073
Берілген несиелер	8	30,452,681	26,016,368
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	9	1,375,724	12,890,143
Ұзақ мерзімді активтер жиыны		559,611,110,	308,368,460
Қысқа мерзімді активтер			
Дебиторлық берешек	10	1,090,729	508,950
Тауарлық-материалдық қорлар		48,500	40,442
Берілген несиелер	8	7,154,087	6,836,103
Басқа да қысқа мерзімді активтер	11	27,701,304	43,960,382
Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	12	9,280,080	2,590,982
Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер	13	8,509,038	5,000
Қысқа мерзімді активтер жиыны		53,783,738	53,941,859
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		613,394,848	362,310,319
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	14	355,364,386	233,946,269
Басқа да резервтік капитал		19,086,598	19,086,598
Бөлінбеген пайда (жабылмаған залал)		2,767,227	(1,910,470)
КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		377,218,211	251,122,397
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Несиелер	15	218,514,149	107,832,387
Ұзақмерзімді қаржылық кепілдік	16	966,262	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		219,480,411	107,832,387
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Несиелер	15	16,042,705	2,525,404
Басқа кредиторлық берешектер және аударылған міндеттемелер	17	384,955	777,452
Басқа төленетін салықтар		264,134	52,679
Қысқа мерзімді қаржылық кепілдік	16	4,432	-
Қысқа мерзімді міндеттемелер жиыны		16,696,226	3,355,535
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖИЫНЫ		236,176,637	111,187,922
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		613,394,848	362,310,319

Басшылық атынан 2015 жылғы 2 наурызда қол қойылды.

Қайрат Берікұлы Мақсұтов
 Басқарма Төрағасының орынбасары

Сәуле Бекзадақызы Төлекова
 Қаржы және салық есебі департаментінің
 директоры – Бас бухгалтер

«САМУҒАҚ-ЭНЕРГО» АҚ**Пайда және шығын және басқада жиынтық табыс туралы жеке есептілік**

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Ескер.	2014 ж.	2013ж.
Дивиденд бойынша табыстар		20,399,352	9,093,590
Басқа кірістер		916,299	343,647
Басқа шығындар	21	(929,631)	(18,402)
Жалпы және өкімшілік шығындар	18	(4,396,764)	(3,883,578)
Негізгі қызметтен алынатын пайда		15,989,256	5,535,257
Қаржылық табыстар	19	5,343,929	4,148,362
Қаржылық шығындар	20	(20,026,874)	(6,703,158)
Бағам айырмасынан болған залалды шегергендегі пайда		11,558,815	1,126,483
Салық салуға дейінгі пайда		12,865,126	4,106,944
Табыс салығы бойынша шығын	22	(517,916)	(298,907)
Жылдық пайда		12,347,210	3,808,037
Басқа жиынтық табыс		-	-
Жылдық жиынтық табыс жиыны		12,347,210	3,808,037

«САМҰРҰҚ-ЭНЕРГО»
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есептілік

<i>қазақстандық мың теңгемөн</i>		Акционерлік капитал	Басқа резервтік капитал	Бөлінбеген пайда (жабылмаған залал)	Капитал жиыны
	Ескер.				
2013 жылдың 1 қаңтарындағы қалдық		222,868,957	22,440,221	(2,904,840)	242,404,338
Жылдық пайда		-	-	3,808,037	3,808,037
Барлық жиынтық табыс		-	-	3,808,037	3,808,037
Акционерлік капиталдың өсуі	14	11,077,312	-	-	11,077,312
Акционермен басқа да операциялар		-	(3,353,623)	-	(3,353,623)
Дивиденд төлеу		-	-	(2,813,667)	(2,813,667)
2013 жылдың 31 желтоқсанындағы қалдық		233,946,269	19,086,598	(1,910,470)	251,122,397
Жылдық пайда		-	-	12,347,210	12,347,210
Жиынтық табыс жиыны		-	-	12,347,210	12,347,210
Акционерлік капиталдың өсуі	14	21,418,117	-	-	21,418,117
Самұрық-Қазынадан алған несиені алғашқы танудан түсетін табыс	15	-	18,922,380	-	18,922,380
Самұрық-Қазынадан алған несиені алғашқы танудан түсетін табысты жою	15	100,000,000	(18,922,380)	501,091	81,578,711
Дивиденд төлеу		-	-	(8,170,604)	(8,170,604)
2014 жылдың 31 желтоқсанындағы қалдық		355,364,386	19,086,598	2,767,227	377,218,211

«САМҰРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
Ақша қаражаты қозғалысының жеке есептілігі

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Ескер.	2014ж.	2013 ж.
Операциялық қызметтер бойынша ақша қаражатының қозғалысы:			
Салық салуға дейінгі пайда		12,865,126	4,106,944
Түзетулер:			
Дивидендтер бойынша табыстар		(20,399,352)	(9,093,590)
Тозу және амортизация		342,131	112,357
Қаржылық шығындар	20	20,026,874	6,703,158
Қаржылай табыстар	19	(5,343,929)	(4,148,362)
Курс бағамынан түскен пайда		(11,558,815)	-
Басқа табыс		(646,521)	(326,893)
Айналым капиталындағы өзгерістерге дейін операциялық қызметтерде қолданылған ақша қаражаттары:		(4,714,486)	(2,646,386)
Тауарлық-материалдық қорлардың өсуі		(8,058)	(16,263)
Басқа қысқа мерзімді активтердің өсуі		1,292,691	(528,956)
Дебиторлық берешектің азаюы		64,742	134,408
Басқа кредиторлық берешектердің өсуі/азаюы		(50,536)	293,947
Басқа салықтар бойынша несиелердің азаюы		195,569	(261,539)
Басқалары		-	(99,511)
Операциялық қызметтерде қолданылатын ақша қаражаты		(3,220,078)	(3,124,300)
Төленген табыс салығы		(517,916)	(298,907)
Алынған дивидендтер		18,214,833	9,828,813
Төленген пайыздар		(16,891,082)	(3,513,279)
Операциялық қызметте қолданылған таза ақша қаражаты		(2,414,243)	2,892,327
Инвестициялық қызмет бойынша ақша қаражатының қозғалысы			
Негізгі құрал-жабдықтар мен материалдық емес активтерді сатып алу		(2,217,677)	(903,181)
Еншілес компанияларды сатып алу		(259,489,068)	(3,092,509)
Еншілес компанияларды сатудан түскен түсімдер		45,500	-
Еншілес компанияларды жоюдан түскен түсімдер		-	310,759
Еншілес компанияларға және бірге бақыланатын кәсіпорындарға берілген несиелер мен қаржылай көмек		(8,700,000)	(8,477,192)
Берешектік құралдарды сатып алу		(10,393,116)	(5,340,647)
«Балқаш ЖЭО» АҚ жарғылық капиталына салынған салым		(6,059,620)	(554,000)
Банктік салымдарды орналастыру, нетто		38,623,743	(54,182,489)
Алынған пайыздар		4,564,033	3,277,452
Еншілес компанияларға және бірге бақыланатын кәсіпорындарға берілген қаржылай көмекті жабудан түскен түсімдер		14,868,398	5,657,958
Қаржылық құралдарды сатудан түскен түсімдер		412,739	22,367
Басқалары		488,095	-
Инвестициялық қызметте қолданылған таза ақшалай қаражаттар		(227,856,973)	(63,281,482)
Қаржылық қызмет бойынша ақша қаражатының қозғалысы			
Акция шығарудан түскен түсімдер	15	21,418,117	-
Облигациялар шығару		-	2,956,595
Несиелердің түсуі		208,943,000	-
Самұрық-Қазынадан алынған несиелерды жабу		(2,381,109)	(2,381,109)
Төленген дивидендтер		(8,170,605)	(2,813,667)
Басқа операциялар		(30,111)	(3,991,200)
Қаржылық қызметте қолданылған таза ақша қаражаты		219,779,292	(6,229,381)

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
Ақша қаражаты қозғалысының жеке есептілігі

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Ескер.	2014ж.	2013 ж.
Ақша қаражаттары және олардың эквиваленттеріне валюталардың айырбас бағамдары өзгеруінің әсері		17,181,022	438,763
Ақша қаражатының және олардың эквиваленттерінің таза (азаюы)/өсуі		6,689,098	(66,179,773)
Жыл басындағы ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	12	2,590,982	68,770,755
Жыл соңындағы ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	12	9,280,080	2,590,982

1 Компания және оның операциялық қызметі

«Самұрық-Энерго» АҚ (әрі қарай «Компания») 2007 жылғы 18 сәуірде құрылып, 2007 жылдың 10 мамырында тіркелді. Компания Қазақстан Республикасының заңына сәйкес акционерлік қоғам түрінде құрылған.

Компанияның жалғыз акционері - Компанияның 100% акциясының иесі «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры (әрі қарай «Самұрық-Қазына») болып табылады. Қазақстан Республикасының Үкіметі Компанияның соңғы бақылаушы иесі болып табылады.

Негізгі қызметі

Компания электр мен жылу энергиясын және ыстық су өндіру және оны халық пен өнеркәсіптік кәсіпорындарға сату, электр энергиясын тасымалдау және желідегі электр энергиясын техникалық үлестіру, электр стансаларын салу, сонымен қатар су электр стансаларының мүлкітік кешендерін жалға алумен байланысты қызметтерді жүзеге асыратын бірнеше компанияларды біріктіретін холдингті компания болып табылады (7 ескертпе).

Мекен-жайы және қызметін жүзеге асыратын орны

Компанияның мекен-жайы және қызметін жүзеге асыратын орны: Қазақстан Республикасы. Астана қаласы, Қабанбай батыр даңғылы, 15А үй.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі және есептік саясаттың негізгі ережелері

Қаржылық есептілікті дайындау негізі

Бұл жеке қаржылық есептілік, қаржы құралдарының әділ құны жөніндегі бастапқы тануға жасалған түзетулері бар бастапқы құнды бағалау ұстанымына сүйене отырып, Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына (ХҚЕС) сай дайындалған. Әрі қарай жеке қаржылық есептілікті дайындауда қолданылған есеп саясатының негізгі ережелері ұсынылады. Бұл есеп саясатының ережелері ұсынылған мерзімдердің барлық есептіліктеріне қатысты жалғаспалы қолданылды.

Компания бұл жеке қаржылық есептілікті басшылыққа арнап дайындады.

Компания, сонымен қатар, Компанияға және оның еншілес компанияларына (әрі қарай «Топ») қатысты ХҚЕС сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті де дайындады. Жеке қаржылық есептілікте дауыс беретін акциялардың жартысынан көбі Топқа тура немесе жанама тиесілі немесе Компания басқаша түрде олардың қаржылық және операциялық саясатын бақылай алатын, компания деп анықталған еншілес компаниялардың операциялары толығымен шоғырландырылған. Топтың шоғырландырылған қаржылық есебі келесі мекен-жайда орналасқан Компания кеңсесінде алынуы мүмкін: Қазақстан Республикасы, Астана қ., Қабанбай батыр даңғылы 15А.

Қаржылық жағдай, операциялық қызметтердің нәтижелері және жалпы Компанияның қаржылық жағдайындағы өзгерістер туралы толық ақпаратты алу мақсатында қолданушылардың осы жеке қаржылық есептілікпен танысуы жағдайға қарай және 2014 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын жыл үшін шоғырланған қаржылық есептілікпен бірге жүргізілуі тиіс.

ХҚЕС сәйкес, қаржылық есептілікті дайындау бағалар мен топшыламаларды пайдалануды талап етеді. Ол сонымен қатар басшылықтан Компанияның есептік саясатын қолдану үрдісінде кәсіби пікірлерді пайдалануды талап етеді. Пікірлер мен күрделіліктердің неғұрлым жоғары дәрежесімен ерекшеленетін аумақтар, немесе, топшыламалар мен бағалар қаржылық есептілікке едәуір әсер ететін аумақтар 4 қосымшада ашылды, нақты нәтижелер олардың бағаларынан ерекшеленуі мүмкін.

Айырбас бағамдары

Шетелдік валютада көрсетіліп, қалдықтарды қайта есептеуде қолданылған ресми айырбас бағамы 2014 жылдың 31 желтоқсанында 1 АҚШ долларына 182.35 теңгені құрады (2013 ж. 31 желтоқсаны: 1 АҚШ долларына 153.61 теңге). Қазіргі уақытта теңге Қазақстан Республикасынан тысқары аймақтарда еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі және есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Негізгі құрал-жабдықтар

(i) Негізгі құрал-жабдықтар мойындау және келесі бағалау

Қажет болған жағдайда, негізгі құрал-жабдықтар есепке алуда жинақталған тозу мен құнсыздануды шегергендегі алғашқы құнымен көрсетіледі. Алғашқы құн импортқа баж алымын және саудалық шегерімдер мен қайтарып беруді алып тастағандағы сатып алу бойынша орны толмайтын салықтарды қоса алғанда, сатып алу құнынан, активті қажетті жеріне жеткізумен және мақсатты белгісі үшін жұмыс жағдайына көшірумен тікелей байланысты кез келген шығындардан тұрады. Шаруашылық тәсілмен дайындалған немесе қайта жаңғырған негізгі қорлардың нысандарының алғашқы құны шығындалған материалдардан, орындалған өндірістік жұмыстардан және өндірістік үстеме шығындардың бір бөлігінен тұрады.

Кейінгі шығындар осы активтің теңгерімдік құнына енеді немесе Компания осы активті пайдаланудан экономикалық пайда алу ықтималдығы болған жағдайда және оның құны сенімді бағаланатын болса, шоғырландырылған актив ретінде көрсетіледі. Жәндеу жұмыстарына және техникалық қызмет көрсетуге кететін барлық басқа активтер пайда болу шамасына қарай есеп беру кезеңіндегі пайда және шығынға жатқызылады.

Негізгі құрал-жабдықтардың істен шығуынан келетін пайда немесе залал алынған төлем мен олардың баланстық құнының айырмашылықтарының сомасында, басқа операциялық табыстар немесе шығындар құрамында бір жылдық пайда немесе шығында көрсетіледі.

(ii) Тозу

Негізгі қорлардың басқа нысандарының тозуы олардың алғашқы құнынан олардың пайдалы пайдалану мерзімі барысында жойылу құнына дейін бір қалыпты есептен шығару әдісі бойынша есептеледі, оның ішінде:

Пайдалы қолдану мерзімі
(жыл саны)
3 – 10

Басқа құрал-жабдықтар

Активтің жойылу құны оның жасы мен пайдалы қолдану мерзімінің соңында күтілетін техникалық жағдайы сәйкес келеді деген топшыламаға байланысты, Компания осы сәтте сату шығынын шегеріп тастағандағы активті сатудан алатын ықтимал соманы бағалауды көрсетеді. Егер Компания нысанның физикалық қызмет ету мерзімі аяқталғанға дейін оны пайдалануды қаласа, онда активтің жойылу құны нөлге тең. Активтердің жойылу құны мен олардың пайдалы қолдану мерзімдері қайта қаралады және, қажет болған жағдайда, әр есеп беру кезеңінің соңында түзетіледі.

(iii) Құнсыздану

Әр есеп беру кезеңінің соңында басшылық негізгі құрал-жабдықтардың құнсыздану белгісі болуын анықтайды. Егер, осындай бір белгі анықтала қалса, басшылық өтеу құнын: активті сату шығындарын шегергендегі өділ құнымен және оны пайдалану құндылықтарымен анықталатын ең үлкен екі шамамен бағалайды. Активтің теңгерімдік құны өтеу құнына дейін азаяды; құнсызданудан келген залал бір жылдық пайда немесе шығында көрсетіледі. Өткен есеп беру кезеңінде танылған, активтің құнсыздануынан келген залал егер активті пайдалануда құндылықтарды немесе сату шығындарын шегергендегі өділ құнын анықтауда салынған есептік бағалаулар өзгерсе, қалпына келеді.

Материалдық емес активтер

Компанияның барлық материалдық емес активтерінде пайдалы қолданудың белгілі бір мерзімдері бар және олар көбінесе капиталданған бағдарламалық қамсыздандыруға енгізіледі. Сатылып алынған бағдарламалық қамсыздандыру оны сатып алуға кеткен және пайдалануға енгізген шығындар сомасында капиталданады. Барлық материалдық емес активтер басшылықтың 3 жылдан 5 жылға дейін бағалаған, олардың пайдалы қолданылу мерзімі бойында турасызықты әдіспен амортизацияланады.

Құнсыздану жағдайында материалдық емес активтердің теңгерімдік құны ең үлкен шамаларға: оларды пайлану құндылықтарына және сатуға кеткен шығындарды шегеріп тастағандағы өділ құнына дейін есептен шығарылады.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі және есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Еншілес компанияларға және біріккен кәсіпорындарға инвестициялар

Осы жеке қаржылық есептіліктің мақсаты үшін осындай инвестицияларды есептегенде Компания қордың құнсыздануын шегергендегі алғашқы құн әдісін қолданады.

Қаржы құралдары

(i) Бағалаудың негізгі шарттары

Компанияның қаржылық құралдары төменде жазылғандай амортизациялық құн бойынша есептеледі.

Амортизацияланған құн есептелген пайыздарды қоса, негізгі қарызды шегергендегі активтің алғашқы құнын, ал қаржылық активтер үшін – құнсызданудан болған шығынды кез-келген есептен шығаруды шегергендегі алғашқы құнын көрсетеді. Мәміле бойынша есептелген пайыздарға шығындарды алғашқы танығандағы мерзімі кейінгі қалдырылғандардың амортизациясы, сонымен қатар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолданғандағы өтеу сомасынан дисконт немесе кез келген сыйақылар жатады. Аударылған купондық табысты және амортизациялық дисконтты немесе сыйақыны (мұндай бар болғанда, комиссияға ұсынғанда кейінге қалдырылғанмен бірге) қоса есептелген пайыздық табыстар және есептелген пайыздық шығындар жеке-дара көрсетілмейді, қаржылық жағдай туралы есептіліктің сәйкес баптарының теңгерімдік құнына қосылады.

Мәміле бойынша шығындар қосымша шығындар болып табылады және ол қаржы құралын сатып алумен, шығарумен немесе істен шығарумен тікелей байланысты. Қосымша шығындар – бұл мәміле жасалмаса, болмайтын шығындар. Мәміле бойынша шығындарға агенттің (сауда агенттері ретінде қатысатын қызметкерлерді қоса) кеңесшілерге, брокерлерге және дилерлерге төлеген сыйақылары мен комиссиялық сыйақылары, реттеуші органдар мен қор биржаларына төленетін алымдар, сонымен қатар меншікті табыстауда алынатын салықтар мен алымдар жатады. Мәміле бойынша шығындарға несиелік міндеттемелер бойынша сыйақылар мен дисконттар, қаржыландыруға кеткен шығындар, ішкі әкімшілік шығындар немесе сақтауға кеткен шығындар жатпайды.

Пайыздық тиімді мөлшерлеме әдісі – бұл құралдың теңгерімдік құнын тұрақты пайыздық мөлшерлеменен (тиімді пайыздық мөлшерлеменен) қамтамасыз ету мақсатында, сәйкес мерзім ішіндегі пайыздық табысты немесе пайыздық шығынды мойындау әдісі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржылық құралдың күтілетін өрекет ету мерзіміне, немесе қаржылық құралдың таза теңгерімдік құнына дейін неғұрлым қысқа мерзімде сәйкес жағдайларда, келешектегі есептік ақша төлемдерін немесе түсімдерді (кредит бойынша келешектегі залалдарды қоспағанда) дисконттаудың дәл мөлшерлемесі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме осы көрсетілген құрал үшін құбылмалы мөлшерлеме бойынша кредиттік спред көрсетілетін немесе нарықтық мәнге тәуелді бекітілмейтін, басқа ауыспалы факторлар бойынша сыйлықақылар мен дисконттарды қоспағанда, пайыздың келесі өзгертін күніне дейін құбылмалы мөлшерлеменен құралдар бойынша ақша ағымын дисконттау үшін қолданылады. Мұндай сыйақылар немесе дисконттар құрал айналымының барлық күтілетін мерзімі ішінде амортизацияланады. Дисконтталған құнның есебі тиімді пайыздық мөлшерлеменің бөлінбейтін бөлігін құрайтын келісімшарттың тараптарынан алынған немесе төленген барлық комиссиялық сыйақыларды қамтиды.

(ii) Қаржылық активтердің жіктелуі

Компанияның қаржылық активтері несиелер мен дебиторлық берешектерді қамтиды. Басшылық өз қаржылық активтерінің жіктелуін алғашқы мойындау кезінде анықтайды.

Несиелер мен дебиторлық берешектер белсенді нарықта бағасы белгіленбейтін, Компания жақын уақытта сата қоймайтын, белгіленген немесе анықталатын төлемдерден басқа өндірілмейтін қаржылық активтерді көрсетеді. Олар өтеу мерзімі есеп беру кезеңінен кейін 12 айдан аспайтын несиелер мен дебиторлық берешектерден басқа қысқа мерзімді активтерді қамтиды. Олар ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі.

(iii) Қаржылық міндеттемелердің жіктелуі

Компанияның қаржылық міндеттемелері амортизациялық құны бойынша ескерілетін қаржылық міндеттемелерді көрсетеді.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі және есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

(iv) Қаржы құралдарын алғашқы мойындау

Қаржылық активтер мен міндеттемелер бастапқыда мәміле бойынша шығындарды шегергеннен кейінгі әділ құн бойынша мойындалады. Алғашқы мойындауда әділ құнды анықтаудың ең оңтайлы негізі - мәміле бағасы болып табылады. Егер мәміле бағасы мен сондай құралдармен басқа қолжетімді ағымдағы нарықтық мәмілелермен салыстыру жолымен, немесе тек бар нарықтардың мәліметтерін өзгермелі түрде қолданатын бағалау әдістемесінің көмегімен анықталған әділ құн арасында айырмашылық болса, пайда немесе шығын алғашқы мойындауда мойындалады.

(v) Қаржылық активтерді мойындауды тоқтату

Компания (а) қаржылық активтері сатылып алынған немесе қаржылық активтері бойынша ақша қаражатының ағымына талап қоюдың келісім-шарт құқықтарының мерзімі аяқталғанда; немесе (б) Компания қаржылық актив бойынша ақша қаражаты ағымын алуға келісім-шарттық құқық бергенде немесе Компания і); активтерді иеленумен байланысты барлық тәуекелдер мен пайдалардың маңызды бөлігін бермейтін жағдайда, немесе ii) және қаржылық активтерді иеленумен байланысты барлық тәуекелдер мен пайданың маңызды бөлігін өзі бермейтін және сақтамайтын, бірақ осы қаржылық активтерді бақылауды сақтамайтын жағдайда активті беру туралы білікті келісім жасағанда қаржылық активтерді мойындауды тоқтатады.

(vi) Өзара есепке алу

Қаржылық активтер және міндеттемелер есепке алынады, әрі қаржылық жағдай туралы есеп беруде көрсетілген сомаларды өзара есепке алуды жүргізудің заңды бекітілген құқығы болған жағдайда ғана, сонымен қатар не өзара есепке алуды жүргізуге, не бір уақытта активті жүзеге асырып, міндеттемелерді реттеуге ниет болғанда ғана оның таза шамасы көрсетледі.

Жеткізушілерге берілетін аванстар

Жеткізушілерге берілетін аванстар құнсыздану қорын шегергендегі алғашқы құн бойынша есептілікпен көрсетіледі. Аванстар, егер оларға жататын тауарларды немесе қызметтерді алудың күтілетін мерзімі бір жылдан асатын болса, немесе егер аванстар есепте алғашқы мойындауда ұзақ мерзімді деп көрсетілетін активтерге жатса, онда олар ұзақ мерзімді деп жіктеледі. Компания осы активтерді бақылауға алғанда және Компанияда олармен байланысты келешек экономикалық пайда ала алу ықтималдығы болғанда, активтерді сатып алуға кететін аванстардың сомасы олардың теңгерімдік құнына кіреді. Басқа аванстар оларға қатысы тауарлар немесе қызметтерді алған кезде есептен шығарылады. Егер авансқа жататын активтер, тауарлар немесе қызметтер алынбаса, аванстардың теңгерімдік құны азаяды, және құнсыздануға сәйкес, шығын бір жылдық пайда немесе шығын арқылы көрінеді.

Тауарлық-материалдық қорлар

Тауарлық-материалдық қорлар ең аз екі мөлшер арқылы есептеледі: өзіндік құн және сатудың таза бағасы. Қорлардың өзіндік құны «first in first out» («ФИФО») әдісі бойынша анықталады. Дайын өнімнің және аяқталмаған өндірістің өзіндік құны шикізаттар мен материалдар құнын, өндірістік жұмыскерлердің еңбек ақысын, сонымен қатар өндірістік жүктемесінің сәйкес үлесін қамтиды, және қарыз қаражаттары бойынша шығындарды қамтымайды. Сатудың таза бағасы – бұл өндірістің аяқталуындағы шығындар мен тарату бойынша шығындарды алып тастағандағы қалыпты қызмет үрдісінде мүмкін болатын сатудың есептік бағасы.

Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері

Ақша қаражатына және олардың эквиваленттеріне кассадағы ақша қаражаты мен ағымдағы банктік есеп шоттағы қаражаттар кіреді. Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері тиімді пайыздық мөлшерлеме өдісі қолданылып есептелген амортизациялық құн бойынша көрсетіледі. Қолданылуы шектелген ақша қаражатының қалдықтары ақша қаражатының қозғалысы туралы есептілікті құрастыру мақсатында ақша қаражаты мен олардың баламаларының құрамынан шығарылып тасталады. Айырбас операцияларына немесе есеп беру кезеңінен кейін ең аз дегенде он екі ай бойы міндеттемелерді жабу үшін қолдануға шектеу қойылған ақша қаражаты басқа ұзақ мерзімді активтер құрамына енгізіледі; есеп беру кезеңінен кейін үш айдан көп, бірақ он екі айдан аз уақыт ішінде шектеуі бар ақша қаражаттаты басқа қысқа мерзімді активтер құрамына енгізіледі.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі және есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер

Ұзақ мерзімді активтер мен істен шыққан топтар (ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді активтері болуы мүмкін), егер есеп беру кезеңінен кейін 12 ай ішінде сатудың арқасында олардың теңгерімдік құнының орны жабылса, онда қаржылық жағдай туралы есеп беруде «Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер, және істен шыққан топтар» деп көрсетіледі. Активтердің жіктелуі төменде көрсетілген барлық шарттар болған жағдайда өзгереді: (а) активтер олардың ағымдағы жағдайларына сай жылдам сатылуға дайын; (б) Компания басшылығы сатып алушыны іздеу бойынша әрекет ететін бағдарламаны бекітті және оны жүзеге асыруға кірісіп кетті; (в) активтердің ағымдағы әділ құнымен салыстырғанда дәйекті болып табылатын баға бойынша сату үшін белсенді маркетинг жүргізіледі; (г) сатылым бір жыл ішінде жүзеге асырылады деп күтіледі, және (д) сату жоспарында немесе оны жоюға едәуір өзгерістер күтілмейді.

Ағымдағы есеп беру кезеңінде қаржылық жағдай туралы есеп беруде жіктелген, сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер мен істен шығару топтары басқа санатқа ауыстырылмайды және ағымдағы есеп беру кезеңінің соңына жіктеліммен сәйкестендіру үшін қаржылық жағдай туралы есептіліктің салыстырмалы мөлметтерін ұсыну түрін өзгерпейді.

Акционерлік капитал

Қарапайым акциялар капитал сияқты жіктеледі. Жаңа акция шығарумен тікелей байланысты қосымша шығындар түсімдер сомасынан салықты алып тастағандағы шегерім ретінде капитал құрамынан көрінеді. Компанияның Директорлар Кеңесінің шешімімен акцияны әр жеке шығарғанда әр акцияның құны, сонымен қатар заңға сәйкес акция саны да анықталады.

Несиелер

Несиелер алғашқыда мәміле бойынша шығындарды шегергендегі әділ құн бойынша көрсетіледі, және одан кейін амортизациялық құн бойынша көрсетіледі; алынған қаражаттар сомасы (мәміле бойынша шығындарды шегергендегі) мен өтеу құны арасындағы айырмашылық тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қолданылып, кезең бойы пайда және шығыс ретінде мойындалады.

Нарықтық емес жағдайда акционерлерден алынған несиені ескергенде, Компания бір жылдық пайда және шығынды алғашқы мойындаудан түсетін табысты табыс деп немесе тікелей капиталдағы капиталға салым деп көрсетеді. Операцияның экономикалық мәнін көрсететін есеп тәртібі барлық ұқсас операцияларға тізбекті қолданылады және қаржылық есептілікте ашылады.

Мақсаты бойынша пайдалануға немесе сату үшін едәуір уақытты қажет ететін, сатып алуға, активтер құрылысына немесе өндірісіне тікелей қатысты несиелер бойынша шығындар (әрі қарай «белгілі бір талаптарға жауап беретін активтер») капиталдандырылады. Несиелер бойынша басқа шығындар пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісін қолдану арқылы шығындар құрамында мойындалады. Компания белгілі бір талаптарға жауап беретін активтер бойынша капиталды шығындар шығармаса, болдырмауға мүмкіндік болатындай несиелер бойынша шығындарды капиталдайды. Капиталдаудың бастапқы күні басталады, төмендегі жағдайларда: (а) Компания белгілі бір талаптарға жауап беретін активтер бойынша шығындарды өзі алады; (б) несиелер бойынша шығындарды алады; және (в) активті оның мақсатты қолданылуына немесе сатылуына дайындауға қажетті іс-шараларды жүргізеді. Белгілі бір талаптарға жауап беретін активтерді оның мақсатты қолданылуына немесе сатылуына дайындауға қажетті барлық іс-шаралар аяқталғанда капиталдандыру тоқтатылады.

Компанияда есеп беру кезінен кейін міндеттемелер бойынша есептесу мерзімін он екі айдан кем емес мерзімге ауыстыруға сөзсіз құқық болмағанда, несиелер қысқа мерзімді міндеттемелер құрамында көрсетіледі.

Кредиторлық берешек

Кредиторлық берешек контрагенттің өзінің келісім-шарт міндеттемелерін орындау фактісі бойынша аударылады. Кредиторлық берешек алғашқыда әділ құн бойынша көрінеді, одан кейін пайыздың тиімді мөлшерлемесі әдісін қолданып, амортизациялық құн бойынша ескеріледі.

2 Қаржылық есептілікті дайындау негізі және есеп саясатының негізгі ережелері (жалғасы)

Еңбек ақы шығындары және онымен байланысты аударымдар

Еңбек ақы шығындары, зейнетақы аударымдары, өлеуметтік сақтандыру қорына салымдар, жыл сайынғы төленетін демалыс және сырқаттану төлемдері, сыйақылар мен сенімсіз жеңілдіктер Компания қызметкерлерінің жұмыстарын тиісінше орындағандарына қарай аударылады. Қазақстан Республикасының заң талаптарына сәйкес, Компания өз қызметкерлерінің атынан осындай зейнетақы және демалыстық жәрдемақы ұстап қалады. Жұмысшылар зейнеткерлікке шыққанда Компанияның қаржылық міндеттемелері тоқтайды, және барлық төлемдерді мемлекеттік және жеке меншік жинақтаушы зейнетақы қорлары жүргізеді.

Табыс салығы

Табыс салығы осы жеке қаржылық есептілікте есеп беру кезеңінде әрекет ететін немесе күшіне енген Қазақстан Республикасы заңнамаларына сәйкес көрсетілген. Табыс салығы бойынша шығындарға ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар кіреді және егер олар басқа жиынтық табыстар құрамында немесе, осы немесе басқа кезеңде басқа жиынтық табыс құрамында немесе, тікелей капитал құрамында көрсетілген операцияларға жатқызыландықтан капитал құрамында көрсетілмеуі тиіс болса, бір жылдық пайда немесе шығында көрсетіледі.

Ағымдағы салық ағымдағы немесе өткен кезең үшін салынатын пайда немесе шығынға қатысты мемлекеттік бюджеттен төлеу немесе орнын толтыру үшін топшыланған соманы көрсетеді. Салық салынатын пайда немесе шығындар, егер сәйкес салық декларацияларын беруге дейін қаржылық есептілікте бекітілсе, бағалау көрсеткіштеріне негізделеді. Табыс салығынан басқа салықта операциялық шығындар құрамында көрсетіледі.

3 Жаңа есеп ережелері

Топ үшін 2014 ж. 1 қаңтарынан бастап күшіне енген жаңа стандарттар мен түсіндірулер:

«Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді өзара есепке алу» - ХҚЕС (IAS) 32 Өзгертулер (2011ж. желтоқсанда шыққан, және 2014 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Бұл өзгерістерді басшылық ХҚЕС (IAS) 32 қолдану бойынша өзара есепке алуда кейбір белгілерді қолданғанда анықталатын қарама-қайшылықтарды жою мақсатында енгізеді. Бұл «Бүгінгі таңда сынаққа заңды бекітілген құқығы бар» деген түсініктің мөнін ашып, түсіндіреді және нетто-негізде есептелетін кейбір жүйелер жалпы негізде есептелетін жүйелерге баламалы болып санала алады. Стандарт қарастырылатын құқық өзара есепке алынбайтындығын түсіндіреді: 1) мүмкін болатын келешек жағдайларға тәуелді болмау керек және 2) келесі жағдайларда жүзеге асыруға заңдық мүмкіндігі болуы керек: (а) өдеттегі қаржылық-шаруашылық қызметті жүргізу барысында, (б) төлемдер бойынша міндеттемелерді орындамағанда (дефолт жағдайы) және (в) дәрменсіздік немесе банкрот жағдайында. Стандарттағы бұл түзету Топқа елеулі әсер еткен жоқ.

«ХҚЕС (IFRS) 10, ХҚЕС (IFRS) 12 және ХҚЕС (IAS) 27-на түзетулер – Инвестициялық кәсіпорындар» (2012 ж. 31 қазанда шыққан және 2014ж. 1 қаңтарынан басталатын кезең үшін күшіне енеді). Бұл өзгеріс инвестициялық кәсіпорынның анықтамасын (i) инвестицияны басқару бойынша инвесторларға қызмет көрсету мақсатында олардан қаражат алатын; (ii) өз инвесторларының алдында оның бизнесінің мақсаты капиталдың өсімінен немесе инвестициялық табыстан табыс алу үшін ғана қаражатты инвестициялау болып табылатын міндеттемесін алатын; және (iii) инвестициялар бойынша қызметтің нәтижелерін олардың әділ құнының негізінде бағалайтын және анықтайтын кәсіпорын ретінде түсіндіреді. Инвестициялық кәсіпорындар өздерінің еншілес компанияларын әділ құн бойынша есепке алулары тиіс, бұл өзгеріс пайда және шығын құрамында көрсетіледі, және кәсіпорынның инвестициялық қызметіне қатысты, қызметтер көрсететіндерін ғана шоғырландыру тиіс. Қайта қаралған ХҚЕС (IFRS) 12 сәйкес, кәсіпорын шын мәнінде инвестициялық екендігін анықтау үшін, қолданылатын мәнді пікірлерді қоса, қосымша ақпараттарды ашу талап етіледі. Сонымен қатар, еншілес кәсіпорынға көрсетілген, бұл қолдау көрсетілді ме немесе көрсетілгелі жатыр ма, оған қарамастан, шоғарландырылған қаржылық есептілікке енгізілмеген қаржылай немесе басқа қолдау туралы ақпараттарды ашу қажет. Стандарттағы бұл түзету Топқа елеулі әсер еткен жоқ.

ХҚЕСТК (IFRIC) 21 – «Алымдар» түсіндірмесі (2013ж. 20 мамырында шыққан және 2014ж. 1 қаңтарынан басталатын кезеңдер үшін күшіне енеді). Бұл түсіндірме пайдаға салынатын салықтан басқа алымдар төлеу бойынша міндеттемелерді есепке алу тәртібін түсіндіреді. Нәтижесінде міндеттер пайда болатын міндеттейтін жағдайлар алым төлеу бойынша міндеттемеге әкелетін, заңмен анықталатын жағдайларды көрсетеді. Кәсіпорын экономикалық себептер күшімен келешектегі кезеңдерде қызметін жалғастыру немесе үздіксіз қызметінің негізінде қаржылық есептілік дайындау фактісі міндеттемелердің пайда болуына әкелмейді. Аралық және қаржылық есептілік мақсаты үшін мойындаудың бір ғана ұстанымы қолданылады. Шығаруға квота сауда бағдарламалармен байланысты міндеттемелерге түсіндірмені қолдану міндетті емес.

3 Жаңа есептік ережелер (жалғасы)

ХҚЕС (IAS) 36-ға түзетулер «Қаржылық емес активтер үшін орны толатын сома туралы ақпаратты ашу» (2013 жылдың мамырында шыққан және 2014ж. 1 қаңтарынан басталатын кезеңдер үшін күшіне енеді; мерзімінен бұрын қолдану, егер ХҚЕС (IFRS) 13 осынай есептік және салыстырмалы кезеңдерге қатысты қолданылса). Бұл түзетулер егер бірліктің, туындайтын ақша қаражатының құрамында гудвил немесе пайдалы қолданылу мерзімі анықталмаған материалдық емес активтер болса, және сол жағдайда құнсыздану болмаса, онда орны толатын құн туралы ақпаратты ашу туралы талапты жояды. Стандарттағы бұл түзету Топқа елеулі әсер еткен жоқ.

ХҚЕС (IAS) 39 түзетулер – «Өндірістік құралдар жаңартулары және хеджирлеу есебін жалғастыру» (2013ж. маусымында шыққан және 2014ж. 1 қаңтарынан басталатын кезеңдер үшін күшіне енеді). Бұл өзгерістер хеджирлеу құралы ретінде анықталатын ерікті құрал арнайы шарттарды орындағанда заңға немесе нормативтік актілерге сәйкес, орталық контрагентпен клиринг жүргізу үшін жаңартылған жағдайда, хеджирлеу есебі жүргізіле беретінін түсіндіреді (яғни тараптар бірінші контрагентті жаңасына ауыстыру туралы келіседі). Стандарттағы бұл түзету Топқа елеулі әсер еткен жоқ.

2015 жылдың 1 қаңтарында және осы күннен кейін басталатын және Топ мерзімінен бұрын қабылдамаған Топтың жылдық кезеңдері үшін міндетті болып табылатын жаңа стандарттар мен түсіндірмелердің бірқатары жарияланды.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржылық институттар: жіктелуі және бағалау» (толықтырулармен, өзгерістермен 2014ж. шыққан, 2018 жылдың 1 қаңтарында және осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Жаңа стандарттың негізгі ерекшелігі болып төмендегі табылады:

- Қаржылық активтер бағалаудың үш санаты бойынша жіктелуі тиіс: амортизациялық құн бойынша соңынан бағаланатын; өзгерісі басқа жиынтық табыс құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша соңынан бағаланатын; өзгерісі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша соңынан бағаланатын
- Несиелік құралдардың жіктелуі қаржылық активтерді басқару бойынша кәсіпорынның бизнес-үлгісіне және келісім-шартта көрсетілген ақша қаражатының ағымдары тек негізгі қарыз бен пайыз есебіне төлемдер болып табыла ма, жоқ па, соған байланысты. Егер несиелік құрал ақша алуға арналған болса, егер ол да негізгі қарыз бен пайыздар есебіне төлемдерді ғана қарастыратын болса, ол амортизациялық құны бойынша ескеріле алады. Тек негізгі қарыз бен пайыз есебіне төлемдерді қарастыратын және қоржында ұстап тұратын несиелік құралдар, егер кәсіпорын оларды активтер бойынша ақша ағымдарын алу үшін ұстап қалса, және активтерді сатса, басқа жиынтық табыс құрамында артынша әділ құн бойынша бағаланатындай жіктелуі мүмкін. Құрамында ақша ағымы жоқ, тек негізгі қарыз бен пайыздар есебіне төлемдер болып табылатын қаржылық активтер әділ құн бойынша бағалануы қажет, бұл өзгерістер пайда немесе шығын құрамында көрінеді (мысалы, ерікті қаржылық құралдар).
- Кіріктіріме ерікті құралдар қаржылық активтерден бөлінбейді, бірақ негізгі несиелер мен пайыздар есебіне төлемдерге ғана қарастырылатын шарттарды бағалауда ескеріледі.
- Үлестік құралдарға салынған инвестициялар әрқашан әділ құн бойынша бағалануы тиіс. Сондай-ақ басшылық, егер құрал саудаға арналмаған болса, басқа жиынтық табыс құрамындағы әділ құнның өзгеруінің көрінісі туралы өзгеріске жатпайтын шешім қабылдай алады. Егер үлестік құрал саудаға арналса, онда әділ құнның өзгерісі пайда және шығын құрамында көрсетіледі.
- ХҚЕС (IAS) 39 қаржылық міндеттемелерді жіктеуге және бағалауға қатысты талаптарының көпшілігі ХҚЕС (IAS) 9-ға өзгеріссіз ауыстырылды. Негізгі айырмашылық болып кәсіпорынға басқа табыстар құрамындағы пайда және шығын құрамында әділ құн бойынша көрсетілетін санатқа жатқызылған қаржылық міндеттемелер бойынша өз несиелік тәуекелінің салдарының өзгерісін ашу бойынша қойылған талап табылады.
- ХҚЕС (IFRS) 9 құнсызданудан болған залалды мойындаудың жаңа үлгісін енгізеді. Алғашқы мойындау сәтінен бастап қаржылық активтердің кредиттік сапасының өзгерісіне негізделген «үшкезеңді» тәсіл бар. Іс жүзінде жаңа ережелер кәсіпорынның қаржылық активтерді алғашқы мойындауда құнсызданудан несиелік залал болып табылмайтын, 12 айлық күтілетін несиелік залалдар сомасындағы (немесе саудалық дебиторлық берешек үшін қаржылық құралдың барлық мерзімдеріндегі күтілетін несиелік залалдар сомасында) залалдарды бірден мойындауы тиіс екендігін көрсетеді. Егер несиелік тәуекел едәуір жоғарласа, онда құнсыздану 12 айға күтілетін несиелік залалға емес, қаржылық құралдардың күтілетін несиелік залалдарына байланысты бағаланады. Үлгі саудалық дебиторлық берешектерді және қаржылық жалға алу бойынша дебиторлық берешектерді операциялық оңайлатуды қарастырады.

3 Жаңа есептік ережелер (жалғасы)

- Хеджирлеуді есепке алуға қойылатын талаптар тәуекелдерді басқаруды есепке алумен көбірек сәйкестендірілуі үшін түзетілді. Қазіргі уақытта стандарт макрохеджерлеу жағдайлары үшін есепке алуды қарастырмайтын болғандықтан, стандарт кәсіпорындарға хеджирлеу талаптарын қолдайтын есеп саясаты мен хеджирлеудің барлық құралдарына ХҚЕС (IFRS) 9-ды қолдануды жалғастырудың арасында таңдау мүмкіндігін береді.

Қазіргі уақытта Топ жаңа стандарттың қаржылық есептілікке қалай әсер ететіндігіне бағалау жүргізіп жатыр

ХҚЕС (IAS) 19-ға түзетулер – «Бекітілген төлемдермен зейнетақы жоспарлары: жұмыскерлер жарналары» (2013 жылдың қараша айында шыққан және 2014ж. 1 шілдесінен басталатын жылдық кезең үшін күшіне енеді).

«Төлемдері бекітілген зейнетақы жоспарлары: жұмысшылар жарналары» (ж. қараша айында шыққан және ж. шілде айынан басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Түзету егер қызметкер жарнасының сомасы оның еңбек өтілімінің жыл санына тәуелді болмаса, жарналарды оның қызметінің барлық кезеңдеріне жатқызудың орнына, жұмысшыларға сәйкес қызметтер көрсетілген кезеңде кәсіпорындарға жұмысшылар жарналарын қызмет құнының азаюы ретінде мойындауға рұқсат береді. Түзету Топтың қаржылық есебіне елеулі әсерін тигізбейді деп күтіледі.

ХҚЕС-тын жыл сайын жетілдіру, 2012 ж. (2013 ж. желтоқсанда шыққан және 2014 ж. 1 шілдесінде немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезең үшін күшіне енеді. Егер басқаша көрсетілмесе, күшіне енеді). Жетілдірілу жеті стандарттағы өзгерістерді көрсетеді. ХҚЕС (IFRS) 2–де («өту шарты» түсінігіне анықтаманы нақтылау үшін түзетулер енгізілген және «қызмет нәтижелеріне жету шарттары» және «қызмет мерзімінің шарты» үшін шоғырландырылған анықтамалар енгізілген. Түзету төлемдерінің ұсыну күні 2014 ж. 1 шілдесіне немесе неғұрлым кейінгі күнге келетін, акцияларға негізделген операциялар үшін күшіне енеді. ХҚЕС (IFRS) 3-те (1) қаржылық құралдың анықтамасына жауап беретін шартты өтем төлемі бойынша міндеттемелер қаржылық міндеттемелер немесе ХҚЕС (IAS) 32 негізінде капитал ретінде жіктеледі және (2) қаржылық және қаржылық емес капитал болып табылмайтын кез келген шартты өтеу әр есеп беру күнінде әділ құн бойынша бағаланады, ал әділ құнның өзгерісі пайда немесе залалда көрсетіледі. ХҚЕС (IFRS) 3-ке енгізілген түзетулер сатып алу күні 2014 ж. 1 шілдесіне немесе неғұрлым кейінгі күнге келетін біріккен бизнес үшін күшіне енеді.

Қайта қаралған ХҚЕС (IFRS) 8 сәйкес, (1) агрегатталған сегменттердің ұқсас экономикалық ерекшеліктері бар деген фактіні бекіткенде бағаланған агрегатталған сегменттер мен экономикалық көрсеткіштердің сипаттамаларын қоса, операциялық сегменттерді агрегаттағанда шығарылған басшылардың кәсіби пікірлеріне қатысты ақпараттарды ашу, және (2) сегмент активтерінің есептемелерінде көрсеткенде, сегмент активтері мен компания активтерін салыстыруды жүргізу қажет. ХҚЕС (IFRS) 13-тегі қортындылар үшін негізіне енгізілген түзетулер ХҚЕС (IFRS) 13 жарялағаннан кейін ХҚЕС (IAS) 39-ғы кейбір абзацтарды жою шотта көрсетілген дебиторлық және кредиторлық берешектерді бағалау мүмкіндігін жою үшін емес, дисконттаудың әсері мәнді болып табылмайтындықтан жасалды. ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 38-де кәсіпорын құнды қайта бағалау бойынша есеп үлгісін қолданғанда, жиынтық баланстық құн мен жинақталған амортизация есепте қалай көрсетілуі тиіс екендігін түсіндіретін түзетулер енгізілді. Қайта қаралған ХҚЕС (IAS) 24 сәйкес, байланысты тарап болып есеп беретін компанияның немесе есеп беретін компанияның аналық компаниясының («басқарушы компания») басқарушы аға қызметкерінің ұсынуы бойынша, қызмет көрсететін компания табылады және есеп беретін компанияның басқарушы компанияға көрсетілген қызметтер үшін аударылған сомалар туралы ақпаратты ашу қажеттілігі туралы талаптарды енгізеді. Қазіргі уақытта Топ бұл өзгерістер қаржылық есептілікке қалай әсер ететіндігіне бағалау жүргізіп жатыр.

3 Жаңа есептік ережелер (жалғасы)

ХҚЕС жыл сайын жетілдіру, 2013 ж. (2013ж. желтоқсанда шыққан және 2014 ж. 1 шілдесінде басталатын кезең үшін күшіне енеді). Жетілдіру төрт стандарттағы өзгерістерді көрсетеді. ХҚЕС (IFRS) 1 қортындылары үшін негізіне енгізілген түзетулер стандарттың жаңа версиясы әлі міндетті болып табыламайды, бірақ мерзімінен бұрын қолданылуы мүмкін екендігін түсіндіреді; ХҚЕС бірінші рет қолданатын компания ұсынатын барлық есептілік кезеңдерінде бір ғана стандарт қолданған жағдайда ғана бұл стандарттың ескі немесе жаңа версиясын пайдалана алады. ХҚЕС (IFRS) 3-те бұл стандарт ХҚЕС (IFRS) 11 сәйкес кез келген біріккен қызметті қалыптастыруды есепке алуға қолданылмайтынын түсіндіретін түзету енгізілген. Бұл түзету сондай-ақ стандартты қолдану саласынан шығару біріккен кәсіпорынның өзіндегі қаржылық есептілік үшін ғана әрекет ететіндігін түсіндіреді. Кәсіпорынға қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді топтарының әділ құнын нетто-негізде бағалауға мүмкіндік беретін ХҚЕС (IFRS) 13-ке түзетулер ХҚЕС (IAS) 39 немесе ХҚЕС (IFRS) 9 қолдану саласының шеңберіндегі барлық келісім-шартқа (қаржылық емес баптарды сату-сатып алу келісім-шарттарын қоса) қолданылады. ХҚЕС (IAS) 40-та ХҚЕС (IAS) 40 және ХҚЕС (IFRS) 3 стандарттары өзара шығарып тастайтын болып табылатындығын түсіндіреді. Басшылық ХҚЕС (IAS) 40-та есептілікті құраушыларға иесінің қолындағы инвестициялық мүлік пен қозғалмайтын мүлік арасындағы айырмашылықты жүргізуге көмектеседі. Есептілікті құрастырушыларға сондай-ақ, инвестициялық мүлікті сатып алу біріккен бизнес болып табыла ма, жоқ па, осыны білу үшін ХҚЕС (IFRS) 3 басшылығын оқып білу қажет. Қазіргі уақытта Топ осы өзгерістердің қаржылық есептілікке әсерін бағалап жатыр.

ХҚЕС (IFRS) 14 «Реттелетін тариф бойынша жүзеге асырылатын қызмет бойынша көйінге қалдырылған төлемдер» (2014ж. қаңтарында шыққан және 2016 ж. 1 қаңтарында немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезең үшін күшіне енеді). ХҚЕС (IFRS) 14 ХҚЕС бойынша бірінші рет қаржылық есептілікті жазып отырған кәсіпорындарға алдыңғы БЕНЕ талаптарына сәйкес, реттелетін тарифтер бойынша жүзеге асырылатын қызметтерге жататын ХҚЕС сомасына ету кезінде мойындауға рұқсат береді. Бірақ ХҚЕС қолданылып жүрген, бірақ мұндай сомаларды мойындамайтын кәсіпорындармен салыстыру дәрежесін көтеру үшін стандарт тарифтерді реттеу әсері басқа баптардан бөлек көрсетілуін талап етеді. Бұл стандарт ХҚЕС сәйкес дайындалған қаржылық есептілікті тапсырған кәсіпорындарға таратылмайды.

«Біріккен кәсіпорындарда қатысу үлесін сатып алу бойынша мәміле есебі» - ХҚЕС (IFRS) 11-не түзетулер (2014ж. 6 мамырында шыққан және 2016 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Бұл түзетулер бизнесті көрсететін біріккен операцияларда қатысу үлесін сатып алу бойынша мәмілелер есебіне қатысты жаңа басшылық енгізеді. Өзгерістер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсерін тигізбейді.

«Негізгі қорлар мен материалдық емес активтердің амортизацияларын аударудың қолайлы әдістерін түсіндіру» - ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 38-ге түзетулер (2014ж. 12 мамырында шыққан және 2016 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Бұл түзетуде ХҚЕС Басқармасы активтердің қолданылуын қарастаратын қызметтен түскен түсім әдетте, осы активпен байланысты экономикалық пайданы тұтынудан ерекшеленетін факторларды ескеретіндіктен, активтің амортизациясын есептеу үшін түсімге негізделген әдістерді пайдалану қолданылмайтындығын түсіндіреді. Өзгерістер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсерін тигізбейді.

ХҚЕС (IFRS) 15 «Тұтынушылармен келісім-шарт бойынша түсім» (2014ж. 28 мамырында шыққан және 2017ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын кезеңдер үшін күшіне енеді). Жаңа стандарт тауарлар мен қызметтер мәміле бағасы бойынша тұтынушыға берілгенде, түсетін түсімге сәйкес кілтті қағидатты енгізеді. Тауарлар мен қызметтердің кез келген шоғырландырылған партиялары шоғырландырылған мойындалуы керек, ал келісімді бағадан барлық шегерімдер мен ретрокепешекті шегерімдер, ереже бойынша, шоғырландырылған элементтерге таратылады. Егер сыйақы көлемі қандай-да бір себептермен өзгерсе, минималды сомаларды, егер олар қайта қараудың елеулі тәуекеліне тартылмаса, мойындауға болады. Тұтынушымен жасалған келісім-шартпен байланысты шығындар келісім-шарттан пайда алатын мерзім ішінде капиталдануы және амортизациялануы тиіс. Өзгеріс Топтың шоғырландырылған қаржылық есебіне елеулі әсер етпейді.

Ауыл шаруашылығы: ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 41-не түзетулер - «Ауыл шаруашылығы: Кәсіпорын иелігіндегі өсімдіктер» (2014ж. 30 маусымында шығарылған және 2016 ж. 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Бұл түзетулер кәсіпорын иелігіндегі жүзім шоғының сабағы, каучук ағашы және пальма зәйтүні сияқты өсімдіктерді, олармен жүргізілген операциялар мені бойынша өндіріс болып табылатындықтан, негізгі қорлар сияқты есепке алу тәсілін өзгертеді. Сәйкесінше, өзгерістер ХҚЕС (IAS) орнына ХҚЕС (IAS) 16 қолдану саласына осындай өсімдіктерді қосады. Кәсіпорын иелігіндегі өсімдіктерден өсіп шығатын өнім ХҚЕС (IAS) 41 қолдану саласында қалады. Беретін өсімдіктер. Өзгерістер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсерін тигізбейді.

3 Жаңа есептік ережелер (жалғасы)

«Үлестік қатысу әдісін шоғырландырылғын қаржылық есептілікте қолдану» - ХҚЕС (IAS) 27-ге түзетулер (2014ж. тамызында шыққан және 2016 ж. 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Бұл түзетулер кәсіпорынға еншілес, біріккен және қауымдастырылған кәсіпорындарға салынған инвестицияларды өзінің шоғырландырылған қаржылық есебінде есепке алу үшін үлестік қатысу әдісін қолдануға мүмкіндік береді. Өзгерістер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне елеулі әсерін тигізбейді.

«Қауымдастырылған немесе біріккен кәсіпорындарға инвесторлардың активтерін сатуы және активтер жарнасы» – ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28-ге түзетулер (2014ж. 11 қыркүйекте шыққан және 2016 ж. 1 қаңтарынан басталатын немесе осы күннен кейін жылдық кезеңдер үшін күшіне енеді). Осы түзетулер қауымдастырылған немесе біріккен кәсіпорындарға инвесторлардың активтерін сатуы және активтер жарнасына қатысты ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 араларындағы сәйкессіздікті жояды. Түзетулерді қолданудың негізгі салдары болып егер мөміле бизнеске қатысты болса, пайда немесе шығын толық көлемде мойындалатындығы табылады. Егер активтер бизнесті көрсетсе, тіпті бұл активтер еншілес кәсіпорындардың иелігінде болса да, пайда немесе шығынның бір бөлігі ғана мойындалады. Қазіргі уақытта Топ бұл өзгерістердің қаржылық есептілікке қалай әсер ететіндігіне бағалау жүргізіп жатыр.

Қаржылық есептіліктің Халықаралық стандартын жыл сайын жетілдіру, 2014 жыл (2014 ж.. 25 қыркүйегінде шығарылған және 2016 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейінгі басталатын жылдың кезеңдер үшін күшіне енді). Түзетулер төрт стандартқа әсер етеді. ХҚЕС (IFRS) 5-ке түзетулердің мақсаты – шығару тәсілінің («сатуға арналған» санатынан «таратуға арналған» санатына ауыстыру немесе керісінше) сату немесе тарату жоспарының өзгерісі болып табылмайтындығын және есепте осы жоспардың өзгерісі ретінде көрсетілмеуі тиіс екендігін түсіндіру. ХҚЕС (IFRS) 7-гі түзетулерде берілген қаржылық активтің қызмет көрсету бойынша келісімнің шарттарының ХҚЕС (IFRS) 7 талаптарына сәйкес ақпаратты ашу мақсаты үшін жалғастырылуы бар ма, соны басшылыққа анықтауға мүмкіндік беретін қосымша нұсқаулар жазылған. Сонымен қатар, түзетуде ХҚЕС (IFRS) 7 жазылған, өзара есепке алуды жүргізу туралы ақпаратты ашуға қатысты талаптардың ХҚЕС (IAS) 34-ке сәйкес, талап етілген жағдайлардан басқа, аралық қаржылық есептілікке қолданылуы жоқ екендігін түсіндіреді. ХҚЕС (IAS) 19-ғы түзетулерінде еңбек қызметінің аяқталғаннан кейінгі сыйақыларды төлеу бойынша міндеттемелерге дисконттау бағамына, корпоративтік жоғарысапалы облигациялардың дамыған нарықтың болғанына («терең нарық») қатысты шешімдер немесе бағдар ретінде қандай мемлекеттік облигацияларды пайдалануға болатындығы туралы шешімдер міндеттемелер пайда болатын елдің емес, олар көрінген елдің валютасына негізделуі тиіс екендігі түсіндіріледі. ХҚЕС (IAS) 34-те аралық қаржылық есептілікте «аралық қаржылық есептіліктің басқа түрінде» орналасқан жеріне қарама-қайшы сілтеме болу керектігіне сәйкес талап енгізілді. Қазіргі уақытта Топ бұл өзгерістердің қаржылық есептілікке қалай әсер ететіндігіне бағалау жүргізіп жатыр.

Егер жоғарыда басқасы көрсетілмесе, осы жаңа стандарттардың мөлiмeттерi мен түсiндiрмелер Топтың қаржылық есебiна әсер етпейдi деп күтiледi.

4 Есеп саясатын қолданғандағы маңызды есептік бағалаулар және кәсіби пікірлер

Қаржылық есептілікті дайындағанда Компания бағалауларды пайдаланады және қолданылатын есеп саясатына әсер ететін және активтер мен міндеттемелер есебінде көрсетілетін, табыс және шығын болжамын жасайды. Нақты нәтижелер осы бағалаулардың басқаша болулары мүмкін.

Инвестициялар мен активтердің құнсыздануы

ХҚЕС (IAS) 36 сәйкес, құнсызданудың белгілерінің бірі болып, Компанияның қызметін жүргізетін технологиялық, нарықтық, экономикалық немесе заңды жағдайларда немесе актив арналған нарықта кезең ішінде болған немесе жақын болашақта күтілетін, Компания үшін жағымсыз салдары болған елеулі өзгерістердің болуы табылады.

«Samruk-Green Energy» ЖШС-не инвестициялар

Басшылық 2014 жылы қабылданған, энергия көздерін жаңарту бойынша заңдағы өзгерістер активтердің өтелетін құнына кері әсер етеді деген ұйғарымға келді, ол құнсыздану белгісі ретінде қарастырылды. Басшылық «Samruk-Green Energy» ЖШС балансында болған Қапшағай күн электр стансасының өтеу құнын Компания оларды пайдаланудан күтетін бағаланатын дисконтталған болашақтағы ақша ағымдарының сомасы ретінде анықталған құн негізінде бағалады. Пайдалану құнын анықтағанда басшылықтың пайдаланған негізгі тошыламасы болып келесілер табылады:

3 Жаңа есептік ережелер (жалғасы)

- Электр энергиясын жүзеге асырудың болжалған көлемдері, мың кВт*сағ

	2015	2016	2017	2018	2019
Электр энергиясын жүзеге асырудың көлемдері, мың кВт*сағ	3 608,00	3 606,20	3 604,39	3 602,59	3 600,79
Электр тоғының орташа тарифы, ҚҚС-сіз	68,65	68,65	68,65	68,65	68,65

- Салық салуға дейінгі дисконтау мөлшерлемесі 14,5% құрайды
- Инфляцияның ұзақ мерзімді мөлшерлемесі 7% құрайды

Басшылық сметалық жоспарлы пайданы өткен кезеңнің жұмыс нәтижелеріне және нарықты дамытуға қатысты өз күтулеріне байланысты анықтады. Есептеуде пайдаланылған орташа өсу қарқыны салалық есеп берулердегі болжамдарға сәйкес келеді.

Құнсыздануға тест жүргізу нәтижесінде Басшылық 2014 жылдың 31 желтоқсанына «Samruk-GreenEnergy» ЖШС-ке 739 235 теңге көлеміндегі инвестицияның құнсыздануынан болған залалды мойындады (21 ескертпе).

5 Байланысты тараптармен есеп жүргізу және операциялар

Байланысты тараптарды анықтау БЕХС 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашып көрсету» көрсетіледі. Байланысты тараптар деп өдетте, егер олардың біреуінде екіншісін бақылай алатын мүмкіндік болса, жалпы бақылауда болатын немесе елеулі өсер ете алатын немесе екінші тараптың қаржылық және операциялық шешімдеріне бірге бақылау жасайтын тараптар есептеледі. Тараптар байланысты болып табыла ма, жоқ па, деген сұрақтарды шешуде тараптардың заңды түрі ғана емес, олардың өзара қарамы-қатынас сипаттары да ескеріледі. Аналық компания және Компанияның бақылаушы жағы 1 Ескертпеде егжей-тегжейлі жазылған.

Байланысты компанияларға Самұрқ-Қазынаның бақылауындағы компаниялар жатады. Мемлекеттік компаниялармен жүргізілетін операциялар барлық қоғамдық және шоғырландырылған меншік компанияларға біртіндеп қолданылатын шарттарға сәйкес, өдеттегі қызмет барысында жүзеге асырылса, i) олар жеке маңызды болып табылмаса; ii) Компанияның қызметі барлық тұтынушыларға қолжетімді болатын стандартта ұсынылса, немесе iii) электр энергиясын беру, телекоммуникациялық қызметтер және т.б. сияқты қызметтердің жабдықтаушыларын таңдау болмаса анық жазылмайды.

Компания байланысты тараптармен операция жүргізген немесе есептеу шоты бойынша 2014 ж. 31 желтоқсанына және 2013 жылдың 31 желтоқсанына қалдығы бар олардың өзара қарам-қатынасының сипаты төменде көрсетілген.

Төменде 2014 жылдың 31 желтоқсанына тараптармен байланысты операциялар бойынша жабылмаған қалдықтар көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгеммен</i>	Акциянер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Еншілес және біріккен кәсіпорындар
Ескер.			
Еншілес компанияларға берілген несиелер	-	-	4,949,181
Еншілес компанияларға және бірлесіп бақыланатын кәсіпорындарға берілген қаржылай көмек	-	-	235,832
Басқа қысқа мерзімді ақивтер	-	2,400	144,531
Дебиторлық берешек	-	-	1,078,792
Ұсынылған несиелер бойынша алынатын сыйақылар	-	-	69,689
Алынатын дивидендтер	12	-	2,682,238
Байланысты тараптардың құнды қағаздары		223,491	3,660,539
Басқа кредиторлық берешектер және аударылған міндеттемелер	-	-	799,000
Кредиторлық берешек	-	8,069	271
Несиелер	16	129,875,736	725,000
Алынған қарыз бойынша төленетін сыйақы		941,723	-

5 Байланысты тараптармен байланысты есеп жүргізу және операциялар (жалғасы)

Төменде тараптармен байланысты операциялар бойынша 2013 жылдың 31 желтоқсанында жабылмаған қалдықтар көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>		Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Еншілес және біріккен кәсіпорындар
	Ескер.			
Еншілес компанияларға берілген несиелер		-	-	8,957,071
Еншілес компанияларға және бірге бақыланатын кәсіпорындарға берілген қаржылай көмек		-	-	2,172,199
Басқа қысқа мерзімді акивтер		-	9,587,417	402,051
Алынатын дивидендтер	12	-	-	759,191
Байланысты тараптардың құнды қағаздары		218,239	3,083,606	17,996,673
Басқа кредиторлық берешектер және аударылған міндеттемелер		-	44,877	60
Несиелер	16	30,804,906	-	-

Төменде 2014 жылдың 31 желтоқсанына аяқталған жыл үшін тараптармен байланысты операциялар бойынша табыстар және шығындардың баптары көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>		Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Еншілес және біріккен кәсіпорындар
	Ескер.			
Дивидендтер бойынша табыстар		-	-	(20,399,352)
Қаржылық табыстар	20	(18,210)	(355,285)	(2,722,119)
Қаржылық шығындар		13,971,619	-	96,151
Жалпы және өкімшілік шығындар		67,500	99,480	37,226
Операциялық шығындар/табыстар		-	(579,162)	(825,969)

Төменде 2013 жылдың 31 желтоқсанына аяқталған жыл үшін тараптармен байланысты операциялар бойынша табыстар және шығындар баптары көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>		Акционер	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Еншілес және біріккен кәсіпорындар
	Ескер.			
Дивидендтер бойынша табыстар		-	-	9,039,590
Қаржылық табыстар		11,446	147,135	1,849,451
Қаржылық шығындар	20	2,271,601	-	-
Жалпы және өкімшілік шығындар		-	73,009	-
Басқа табыс		-	-	326,893

Негізгі басқарушы қызметкерлердің сыйақысы қызметкерлерге берілетін еңбек ақыны, сыйақыны және басқа қысқа мерзімді сыйақыларды білдіреді. Қызметкерлерге берілетін еңбек ақыны, сыйақыны және басқа қысқа мерзімді сыйақыларды қамтитын, 2014 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын кезең үшін негізгі басқарушы қызметкерлердің сыйақысы 330,205 мың теңгені құрайды (2013 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын кезең үшін: 345,475 мың теңге). 2014 жылдың 31 желтоқсанында аяқталатын кезең бойынша негізгі басқарушы қызметкерлер саны 9 адамнан тұрады (2013ж.: 9 адам).

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
2014 жыл 31 желтоқсан – шоғырланған есептемеге ескертпе

6 Негізгі құрал-жабдықтар

Төменде негізгі қорлардың теңгерімдік құнының өзгерісі көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Басқалары	Аяқталмаған құрылыс	Жиыны
2013ж. 1 қаңтарындағы баға	244,065	1,081,596	1,325,661
Жинақталған тозу және құнсыздану	(91,405)	-	(91,405)
2013ж. 1 қаңтарындағы теңгерімдік баға	152,660	1,081,596	1,234,256
Түсімдер	481,218	1,015,664	1,496,882
Ауыстырулар	-	-	-
Тозу	(40,050)	-	(40,050)
Шығарылып тастау	-	(130,357)	(130,357)
Басқа активтерге ауыстыру	-	(126,719)	(126,719)
2013ж. 31 желтоқсанындағы теңгерімдік баға	593,828	1,840,184	2,434,012
Түсімдер	204,630	830,749	1,035,379
Ауыстырулар	1,743,576	-	1,743,576
Тозу	(211,514)	-	(211,514)
Шығарылып тасталған НҚ бойынша есептен шығару	61,323	-	61,323
Шығарылып тастау	(1,772,140)	-	(1,772,140)
Құнсыздануды қалпына келтіру	35,089	-	35,089
Басқа активтерге ауыстыру	-	(2,165,465)	(2,165,465)
2014ж. 31 желтоқсанындағы теңгерімдік баға	654,792	505,468	1,160,260
2013ж. 31 желтоқсанындағы баға	936,439	505,468	1,441,907
Жинақталған тозу және құнсыздану	(281,647)	-	(281,647)
2014ж. 31 желтоқсанындағы теңгерімдік баға	654,792	505,468	1,160,260

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
2014 жыл 31 желтоқсан – шоғырланған есептемеге ескертпе

7 Еншілес компаниялар мен бірігіп бақыланатын кәсіпорындарға салынатын инвестициялар

Төменде 2014 жылдың 31 желтоқсанындағы инвестиция құны туралы ақпарат көрсетілген:

	Сатып алу күні	Тіркелген ел	2014 жылдың 31 желтоқсанына инвестиция құны, мың теңге	2014 жылдың 31 желтоқсанына иелік ету үлесі
<i>а) Еншілес компанияларға инвестициялар</i>				
<i>«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС</i>				
	31.10.2012	Қазақстан	338,272,063	100%
<i>«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ</i>				
	29.07.2009	Қазақстан	53,171,323	100%
<i>«Алматы электр станциялары» АҚ</i>				
	26.07.2011	Қазақстан	30,212,480	100%
<i>«Мойнақ ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	21,864,616	51%
<i>«Тегіс Мұнай» ЖШС</i>				
	29.12.2012	Қазақстан	11,716,808	100%
<i>«Samruk-Green Energy» ЖШС</i>				
	13.06.2012	Қазақстан	8,389,177	100%
<i>«Шүлбі ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	1,230,658	92%
<i>«Бұқтырма ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	1,050,790	90%
<i>«Шардара ГЭС» АҚ</i>				
	03.06.2011	Қазақстан	482,667	100%
<i>«Өскемен ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	465,019	90%
<i>«Алматыэнергисбыт» ЖШС</i>				
	26.07.2011	Қазақстан	136,003	100%
<i>Қазгидротехэнерго ЖШС</i>				
		Қазақстан	73,001	
<i>б) Бірігіп бақыланатын кәсіпорындарға инвестициялар</i>				
<i>Forum Muider B.V.</i>				
	23.12.2008	Нидерланды	41,759,543	50%
<i>«Екібастұз САЭС-2 станциясы» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	8,725,133	50%
<i>«Т.И.Батуров ат. Жамбыл ГРЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	855,250	50%
<i>в) Қауымдастырылған кәсіпорындарға инвестициялар</i>				
<i>«Балқаш ЖЭС» АҚ</i>				
	24.06.2008	Қазақстан	10,695,110	25%
<i>Шегерілген:</i>				
<i>Инвестицияның құнсыздануы</i>			(3,290,162)	
Инвестициялар жиыны			525,809,479	

2014 жылдың 24 шілдесінде, Директорлар Кеңесі профилдік емес активтерді шоғырландырылған шелендіру туралы Үкіметтің қаулысына сәйкес, бірқатар еншілес компанияларды сату бойынша жоспарын бекітті. 2014 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша ШҚРЭК, ШЭТ, МРЭК, Ақтөбе ЖЭО, ЖГРЭС салынған инвестициялар сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге енгізілді.

Төменде 2013 жылдың 31 желтоқсанына инвестиция құны туралы ақпарат көрсетілген:

	Сатып алу күні	Тіркелген ел	2013 жылдың 31 желтоқсанына инвестиция құны, мың теңге	2013 жылдың 31 желтоқсанына иелік ету үлесі
<i>а) Еншілес компанияларға инвестициялар</i>				
<i>«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ</i>				
	29.07.2009	Қазақстан	53,171,323	100%
<i>«Алматы электр станциясы» АҚ</i>				
	26.07.2011	Қазақстан	30,212,480	100%
<i>«Алматыэнергияөткзу» ЖШС</i>				
	26.07.2011	Қазақстан	136,003	100%
<i>«Мойнақ ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	3,514,616	51%
<i>«Бұқтырма ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	1,050,790	90%
<i>«Шүлбі ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	1,230,658	92.14%
<i>«Шардара ГЭС» АҚ</i>				
	03.06.2011	Қазақстан	482,667	100%
<i>«Өскемен ГЭС» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	465,019	90%
<i>«Samruk-Green Energy» ЖШС</i>				
	13.06.2012	Қазақстан	3,135,658	100%
<i>«МРЭК» АҚ</i>				
	04.01.2008	Қазақстан	785,291	75% + 1 акция
<i>«Тегіс-Мұнай» ЖШС</i>				
	29.12.2012	Қазақстан	9,835,274	100%
<i>«Шығыс Қазақстан тарату компания» АҚ</i>				
	31.03.2012	Қазақстан	7,723,741	100%

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
2014 жыл 31 желтоқсан – шоғырланған есептемеге ескертпе

7 Еншілес компаниялар мен бірігіп бақыланатын кәсіпорындарға салынатын инвестициялар (жалғасы)

	Сатып алу күні	Тіркелген ел	2013 жылдың 31 желтоқсанына инвестиция құны, мың теңге	2013 жылдың 31 желтоқсанына иелік ету үлесі
<i>б) Еншілес компанияларға инвестициялар</i>				
«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз ГРЭС-1» ЖШС	31.10.2012	Қазақстан	101,620,065	50%
«ГРЭС-2 Екібастұз станциясы» АҚ	04.01.2008	Қазақстан	8,725,133	50%
«Т.И. Батуров атындағы Жамбыл ГРЭС» АҚ	04.01.2008	Қазақстан	855,250	50%
Forum Muider B.V.	23.12.2008	Нидерланды	41,759,543	50%
<i>в) Қауымдастырылған кәсіпорындарға инвестициялар</i>				
«Балқаш ЖЭС» АҚ	24.06.2008	Қазақстан	4,635,490	25%
<i>Шегерілген:</i>				
Инвестицияның құнсыздануы			(2,550,927)	
Инвестициялар жиыны			266,788,073	

Еншілес компаниялар мен бірігіп бақыланатын кәсіпорындармен есеп айырысу операциялары мен қалдықтар 5 ескертпеде егжей-тегжейлі қарастырылады.

8 Берілген несиелер және қаржылай көмек

<i>қазақстандық мың теңгеммен</i>	2014 ж. 31 желтоқсан	2013ж. 31 желтоқсан
<i>Ұзақ мерзімді бөлім</i>		
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ облигациялары	10,550,029	10,550,029
«Алматы электр стансасы» АҚ облигациялары	10,412,109	6,163,000
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ берілген қарыз	3,157,212	2,933,719
"МРЕК" АҚ облигациялары	1,186,353	1,283,644
"ШҚРЭК" АҚ берілген қарыз	1,279,978	1,791,969
"Қазақстан Инжиниринг" АҚ облигациясы	3,647,000	3,072,200
"Самұрық-Казына" ҰАҚ АҚ облигациясы	220,000	220,000
Басқалары	-	1,807
Берілген несиелер жиыны	30,452,681	26,016,368
<i>Қысқа мерзімді бөлім</i>		
«Алматы электр станциясы» АҚ облигациялары	6,287,997	4,793
"АЖК" АҚ облигациялары	-	300,000
"ШҚРЭК" АҚ берілген қарыз	511,991	255,996
«Алатау Жарық Компаниясы» АҚ берілген несие бойынша аударылған сыйақылар	69,689	69,690
«Өскемен ГЭС» АҚ берілген қаржылай көмек	30,390	30,390
«Т.И. Батуров атындағы Жамбыл ГРЭС» ұсынылған несиелер	5,442	3,675,387
«Алматы электр станциясы» АҚ қаржылай көмек	-	2,141,809
"Ақтөбе ЖЭО" АҚ берілген несие	200,000	300,000
Басқалары	48,578	58,038
Берілген несиелер мен қаржылай көмектер жиыны	7,154,087	6,836,103

«Алматы электр стансасы» АҚ-нан сатып алынған облигациялар

«Алматы электр стансасы» АҚ алғашқы облигациялық бағдарламасы шеңберінде 100 теңге номиналды құнмен және жылдық 6% мөлшерлеменен 2014 жылдың наурыз айында 75,488,780 және 2014 жылдың сәуір айында 74,488,780 индекстелген облигацияларды орналастырды.

«САМУРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
2014 жыл 31 желтоқсан – шоғырланған есептемеге ескертпе

8 Берілген несиелер және қаржылай көмек (жалғасы)

Облигациялар «Алматы ЖЭО-2 АлЭС АҚ қайта құру және кеңейту. III кезек. №8 ст. қазандық агрегаты» инвестициялық жобасын қаржыландыру мақсатында шығарылған. Облигациялардың айналым мерзімі 2 жылдан 6 жылға дейін. Облигациялар Қазақстандық қор биржасында қамтамасыз етілуісіз шығарылды және оны Самұрық-Энерго сатып алды.

9 Басқа да ұзақ мерзімді активтер

<i>(қазақстандық мың теңгемөн)</i>	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді активтер үшін төленген аванстар	1,299,576	-
Несиелік мекемелердегі ақша қаражаты	-	12,659,251
Басқа ұзақ мерзімді активтер	76,148	230,892
Басқа да ұзақ мерзімді активтер жиыны	1,375,724	12,890,143

10 Дебиторлық берешек

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
«Бірінші жел электр стансасы» ЖШС- не қаржылық кепілдік беру бойынша несие	1,076,792	360,055
ӨГЭС-нан дебиторлық берешек	-	132,756
Басқа дебиторлық берешек	13,937	16,139
Қаржылық дебиторлық берешектер жиыны	1,090,729	508,950

11 Басқа да қысқа мерзімді активтер

<i>(қазақстандық мың теңгемөн)</i>	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді депозиттер	24,831,080	42,350,162
Алынатын дивидендтер	2,682,238	759,191
Төленген аванстар	34,308	404,780
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем	-	104,415
Басқа салықтар бойынша алдын ала төлем	112,251	153,428
Болашақ кезеңдердің шығындары	10,378	5,945
Қызметкерлердің берешектері	22,991	7,063
Басқалары	8,058	175,398
Басқа да қысқа мерзімді активтер жиыны	27,701,304	43,960,382

12 Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері

<i>қазақстандық мың теңгемөн</i>	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Банк шотындағы ақша қаражаты– АҚШ доллары	8,390,241	2,484,723
Банк шоттарындағы ақша қаражаты– Еуро	27,815	-
Банк шоттарындағы ақша қаражаты– теңге	777,929	70,620
Жолдағы ақша қаражаты	82,969	34,432
Кассадағы ақша қаражаты	1,126	884
Жылдам депозиттердегі ақша қаражаты– Еуро	-	323
Ақша қаражаты және олардың эквиваленттерінің жиыны	9,280,080	2,590,982

13 Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер

2014 жылдың 24 шілдесінде, Үкіметтің профильдік емес активтерді жекешелендіру туралы қаулысына сәйкес, Директорлар кеңесі бірқатар еншілес компанияларды сату жоспарын бекітті. 2014 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша ШҚРЭК, ШЭТ, МРЭК, Ақтөбе ЖЭО, ЖГРЭС-ке салынған инвестициялар сатуға арналған ұзақ мерзімді активтерге енгізілді.

14 Капитал

Акционерлік капитал

	Эмиссия күні	Хабарландырылған және шығарылған акциялар саны	Құны, теңге	Акционерлік капитал, мың теңге
2013ж. 1 қаңтарына төленген капитал		5,418,513		222,868,957
Акцияның 9-шы эмиссиясы (4 кезең)	2013 ж. 31 наурыз	30,713	251,481	7,723,741
Акцияның 10-шы эмиссиясы	2013ж. 31 наурыз	14,211	235,984	3,353,571
2013 ж. 31 желтоқсанында төленген капитал		5,463,437		233,946,269
Акцияның 11-ші эмиссиясы	2014 ж. 26 наурыз	21,000	1,000,000	21,000,000
Акцияның 12-ші эмиссиясы	2014ж. 6 қазан	100,000	1,000,000	100,000,000
Акцияның 13-ші эмиссиясы	2014ж. 1 қыркүйек	1,000	418,117	418,117
2014 ж. 31 желтоқсанында төленген капитал		5,585,437		355,364,386

2014 ж. 31 желтоқсанында шығарылған 5,585,437 қарапайым акция толық төленді (2013 ж.: 5,463,437 акция). Әр қарапайым акция бір дауыс құқығын білдіреді. Компанияда артықшылықты акциялар жоқ.

2014 ж. 31 желтоқсанындағы жайдай бойынша, «Самұрық-Қазына» ҰАҚ Компанияның 100% акционері болып табылады (2013 ж.: 100%)

«САМҰРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
2014 жыл 31 желтоқсан – шоғырланған есептемеге ескертпе

15 Несиелер

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014 ж. 31 желтоқсан	2013ж. 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді бөлім		
Самұрық –Қазынадан алынған несие	127,617,869	28,367,143
Еурооблигациялар	90,896,280	79,465,244
Несиелер – ұзақ мерзімді бөлім, барлығы	218,514,149	107,832,387
Қысқа мерзімді бөлім		
Қысқа мерзімді банктік несиелер	8,218,000	-
Самұрық–Қазынадан алынған несиелер	2,257,866	2,257,866
Бұқтырма ГЭС-нан алынған несие	725,001	-
Облигациялар	2,940,813	-
Аударылған пайыздар – Самұрық–Қазынадан алынған несиелер	941,723	179,897
Аударылған пайыздар –еурооблигациялар	129,115	87,641
Аударылған пайыздар –банктік несиелер	31,187	-
Басқалары	799,000	-
Барлық қысқа мерзімді бөлім	16,042,705	2,525,404
Несиелер жиыны	234,556,854	110,357,791

Төменде осы несиелердің теңгерімдік және әділ құндарына жасалған талдау көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014 ж. 31 желтоқсан		2013ж. 31 желтоқсан	
	Теңгерімдік құн	Әділ құн	Теңгерімдік құн	Әділ құн
Несиелер	132,341,459	131,570,440	30,804,906	28,815,469
Облигациялар	93,966,208	90,765,407	79,552,885	79,552,885
Банктік несиелер	8,249,187	8,249,187	-	-
Несиелер жиыны	234,556,854	230,585,034	110,357,791	108,368,354

Самұрық-Қазына

2010 жылы 17 наурызда Компания Forum Muider-ден 50% үлесін сатып алу нәтижесінде қайта қаржыландыру мақсатында Самұрық-Қазынамен 48,200,000 мың теңге сомасына келісімге отырды. Қарыз жылдық 1.2% көлеміндегі пайыздық мөлшерлемен, 2029 жылдың 15 қарашасынан кеш емес өтеу мерзімімен берілді. Негізгі сома жыл сайынғы тең өтеммен, ал пайыздар қарызды алғаннан кейін келесі есеп беру жылынан бастап жартыжылдық жарналармен төленеді.

2011 жылдың 14 қаңтарынан бастап Компания АЖК компаниясының кіші стансасын қаржыландыру үшін Самұрық-Қазынамен 7,000,000 мың теңгеге несиелік келісімге қол қойды. Қарыз жылдық 2% көлеміндегі пайыздық мөлшерлемен, 2024 жылдың 25 қаңтарынан кеш емес өтеу мерзімімен берілді. Негізгі сома жыл сайынғы тең өтеммен, ал пайыздар жартыжылдық жарналармен төленеді.

2014 жылдың 16 қаңтарында Компания ЕГРЭС-1-дегі қалған қатысу үлесін сатып алу үшін Самұрық-Қазынамен 200,000,000 мың теңге сомасына несиелік келісімге қол қойды. Негізгі соманы 2028 жылдың 1 желтоқсанында төлеу қажет, ал пайыздар 7.8% мөлшерлемесімен жартыжылдық жарналармен төленеді. Қарызды алу күніндегі нарықтық мөлшерлеме жылына 9.5% құрады. Басшылық, «Самұрық-Қазына» АҚ-ы нарықтағыдан төмен мөлшерлемеді қарыз беру кезінде Компанияның акционері ретінде өрекет жасады деп есептейтіндіктен, басқа капитал құрамындағы пайдаға салынатын салықтың өсерін шегеріп тастағанда, Топ қарызды алғашқы мойындаудан түсетін табысты 18,922,380 мың теңге деп мойындады. Алынған қарызды алғашқы мойындаудан түскен пайда алынған қарыздың номиналды құны мен оның мойындау күніндегі әділ құнының айырмашылығы ретінде көрсетілді.

15 Несиелер (жалғасы)

2014 жылдың 3 қазанында №369 несиелік келісім-шартқа қосымшаларға сәйкес, несиелік келісім мынадай болып, едәуір өзгерді:

- 100,000,000 мың теңге көлеміндегі негізгі несие сомасы Топ акцияларында айырбасталды
- Негізгі қарыздың қалған сомасы бойынша пайыздық мөлшерлеме жылдық 9%-ға дейін көтерілді, ол нарықтық пайыздық мөлшерлемеге біршама сәйкес келеді.

Осылайша, Топ Самұрық-Қазынадан алынатын несиені мойындаудан түсетін табысты жоюды өткізді (18 ескертпе).

Облигациялар

2012 ж. 7 қыркүйегіндегі және 2012 ж. 6 желтоқсанындағы Директорлар кеңесі шешімінің негізінде Еурооблигацияның алғашқы эмиссиясының келесі параметрлері бекітілді:

- Эмиссия көлемі - 500,000,000 АҚШ доллары;
- Эмиссия түрі – S қосымшасына сәйкес;
- Төлемгі вексельдер 5 жылдан кейін

Купондық пайыздық мөлшерлеме жылдық 3.75% деңгейінде тіркелген (тиімді мөлшерлеме 3.85%). Шығарылатын облигациялардың саны мен түрі: қамсыздандаралмаған 500,000 (бес жүз мың) облигация. Бір облигацияның номиналдық құны 1,000 (бір мың) АҚШ долларын құрайды. Эмиссия 2012 ж. 20 желтоқсанда ISIN-XS0868359166 нөмірімен Ирландия қор биржасында тіркелді. 2012 ж. 19 желтоқсанда Қазақстандық қор биржасы «Самұрық-Энерго» АҚ-ын ISIN-XS0868359166 нөмірмен «рейтингті бағамен несиелік құнды қағаздар» санатының ресми тізіліміне енгізді. Топ еурооблигацияның 500,000 мың АҚШ доллары көлемінде толық сомасын шығарды және орналастырды.

2013 жылдың бірінші жарты жылдығында Топ 2015 жылдың қараша айында төленетін, жалпы сомасы 2,956,595 мың теңгелік облигацияларды шығарып, қазақстандық қор биржасына орналастырды. Купондық пайыздық мөлшерлеме жылдық 6% құрады.

2014ж. 11 ақпанында Қазақстан Республикасы Ұлттық банкі теңге бағамын қолдауды тоқтатуды және валюталық басқыншылықты төмендетуді шешті. Нәтижесінде 2014 жылдың 31 желтоқсанында 1 АҚШ долларына теңгенің айырбас бағамы 155.56 теңгеден 182.35 теңгеге дейін құнсызданды. Топ бағам айырмашылығы бойынша АҚШ долларына іріленген еурооблигацияларға қатысты залалды 14,370,000 мың теңге деп мойындады.

АТФ банкі

2014 жылдың 13 қазаны мен 14 қарашасында Топ АТФ банкпен жалпы белгіленген несиелік келісім жасады. Пайыз ай сайын төленуге жатады және жылдық 9% құрайды.

16 Қаржылық кепілдіктер

2014 жылғы 31 қаңтардағы жағдай бойынша, Компанияның «Бірінші жел электр станциясы» ЖШС алған несие үшін берген кепілдігі бар. Бастапқы қарызды тану кезіндегі әділ құн Компания қамтамасыз еткен кредитті алған несиегердің пайыздық мөлшерлемесі мен Компания кепілдік бермеген жағдайдағы қолданылуы мүмкін пайыздық мөлшерлеме арасындағы айырмашылықты білдіретін пайыздық мөлшерлеменің кепілдік арқылы жабылған сомаға қолдану нәтижесінде алынған сома ретінде анықталды.

17 Басқа кредиторлық берешектер және аударылған міндеттемелер

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014 ж. 31 желтоқсан	2013ж. 31 желтоқсан
Жабдықтаушыларға және мердігерлерге кредиторлық берешек	267,633	663,795
Басқа кредиторлық берешектер	117,352	113,657
Қаржылық кредиторлық несиелер жиыны	384,985	777,452

«САМУҒЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
2014 жыл 31 желтоқсан – шоғырланған есептемеге ескертпе

18 Жалпы және әкімшілік шығындар

<i>Қазақстан теңгесі, мың</i>	2014ж.	2013ж.
Еңбек ақы және онымен байланысты шығындар	1,838,094	1,873,464
Кеңес берушілік және басқа қызметтер	514,519	651,718
Жалға алу бойынша шығындар	270,307	317,291
Демеушілік көмек	331,271	290,729
Тозу және амортизация	342,131	112,361
Іс-сапар шығындары	113,979	108,134
Мүшелік жарналар	59,408	99,334
Байланыс шығындары	22,694	50,852
Медициналық сақтандыру	21,988	25,419
Қызметкерлерді оқыту және соған байланысты шығындар	34,765	24,767
Әлеуметтік салық	157,104	23,335
Басқалары	690,504	306,174
Жалпы және әкімшілік шығындар жиыны	4,396,764	3,883,578

19 Қаржылық табыстар

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014ж.	2013ж.
Банктік депозит бойынша пайыздық табыстар	2,415,511	2,237,268
Облигациялар бойынша пайыздық табыстар	2,083,547	1,266,452
Берілген қаржылай көмек бойынша пайыздық табыстар	613,188	400,122
Берілген қаржылық көмек бойынша дисконт амортизациясы	230,805	222,153
Басқалары	878	22,367
Қаржылық табыстар жиыны	5,343,929	4,148,362

20 Қаржылық шығындар

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Қарыздық бағалы қағаздар бойынша сыйақылық шығындар	3,653,298	2,994,569
Акционерлерден алынған несиелер және қаржылай көмек бойынша келтірілген құн дисконтының амортизациясы	2,132,928	1,658,634
Бағам айырмашылығы	-	1,432,757
Несиелер бойынша сыйақылық шығындар	14,077,357	612,968
Басқалары	163,291	4,230
Қаржылық шығындар жиыны	20,026,874	6,703,158

21 Басқа операциялық шығындар

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
«Samruk-Green Energy» ЖШС-ға салынған инвестициялардың құнсыздануы	739,235	-
Басқалары	190,396	18,402
Басқа операциялық шығындар жиыны	929,631	18,402

«САМҰРЫҚ-ЭНЕРГО» АҚ
2014 жыл 31 желтоқсан – шоғырланған есептемеге ескертпе

22 Табыс салығы

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Ағымдағы табыс салығы	517,916	298,907
Кейінге қалдырылған табыс салығы	-	-
Табыс салығы бойынша (шығын)/үнем жиыны	517,916	298,907

Төменде салық бойынша теориялық және нақты шығындардың салыстырулары көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	2014 ж.	2013 ж.
Салық салуға дейінгі ХҚЕС бойынша алынған пайда	12,865,126	4,106,944
Әрекет етіп тұрған 20% (2013ж.: 20%) мөлшерлеме бойынша табыс салығының теориялық шығыны	2,573,025	821,389
Түзетулер:		
Дивидендт бойынша табыстар	(4,079,870)	(1,818,718)
Шегерілмейтін шығындар	179,276	112,232
Алдыңғы жылдардың табыс салығын түзету	-	-
Өтеу көзінен ұстап қалынған табыс салығы	391,350	293,618
Самұрық-Қазынадан алынатын несие бойынша тұрақты айырмашылық		
Басқалары	100,218	20,528
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалмаған активтердегі өзгерістер	1,353,917	869,858
Табыс салығы бойынша (шығын)/үнем жиыны	517,916	298,907

22 Табыс салығы (жалғасы)

ХҚЕС мен Қазақстан Республикасы салық заңнамалары арасындағы айырмашылық активтердің теңгерімдік құны мен бухгалтерлік есептегі міндеттемелері және салық базасының арасындағы уақыт айырмашылығына әкеліп соғады. Уақыт айырмашылығының салықтық әсер етуі төменде көрсетілген және уақыт айырмашылығын қалпына келтіру кезеңінде қолданылады деп күтілетін салық мөлшерлемесіне сәйкес көрсетілген.

	2014ж. 1 қаңтар	Пайда немесе шығын шотына жатқызылған	Капиталға жатқызылған	2014 ж. 31 желтоқсан
<i>қазақстандық мың теңгеммен</i>				
Алынып тасталған уақыт айырмашылығының салықтық тиімділігі				
Ауыстырылған салықтық залал	4,045,873	806,838	-	4,852,711
Еншілес, біріккен және қауымдастырылған кәсіпорындарға берілген несиелер	832,166	(50,229)	-	781,937
Еншілес, біріккен және қауымдастырылған кәсіпорындарға салынған инвестициялар	82,198	183,858	-	266,056
Басқа кредиторлық берешек	(1,989)	1,989	-	-
Басқа дебиторлық берешек	-	54,963	-	54,963
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жиынтық активтер	4,958,248	997,419	-	5,955,667
Мойындалмаған салықтық активтер	(1,141,685)	(1,353,917)	-	(2,768,602)
Кейінге қалдырылған табыс салығы алынып тасталған міндеттемелерді есепке алу	(3,543,563)	356,499	-	(3,187,064)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалған активтер	-	-	-	-
Уақыт айырмашылығына салынатын салықтық тиімділік				
Негізгі құрал-жабдықтар	(76,227)	(4,794)	-	(81,021)
Несиелер	(3,430,039)	323,996	-	(3,106,043)
Басқалары	(37,297)	37,297	-	-
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жиынтық міндеттемелер	(3,543,563)	356,499	-	(3,187,064)
Кейінге қалдырылған табыс салығы алынып тасталған активтерді есепке алу	3,543,563	(356,499)	-	3,187,064
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалған міндеттемелер	-	-	-	-

Компания салық салуға жатпайтын пайда келтіріледі деп күтілмейтін, Компанияға түскен ауыстырылатын салықтық зиянға қатысты, 1,353, 917 мың теңге көлеміндегі кейінге қалдырылған табыс салығы жөніндегі активті мойындаған жоқ.

22 Табыс салығы (жалғасы)

	2013ж. 1 қаңтары	Пайда немесе шығын шотына жатқызылған	Капиталға жатқызылған	2013 ж. 31 желтоқсан
<i>қазақстандық мың теңгемен</i>				
Алынып тасталған уақыт айырмашылығының салықтық тиімділігі				
Ауыстырылған салықтық залал	3,403,494	642,378	-	4,045,872
Еншілес, біріккен және қауымдастырылған кәсіпорындарға берілген несиелер	852,988	(39,732)	-	813,256
Еншілес, біріккен және қауымдастырылған кәсіпорындарға салынған инвестициялар	82,198	-	-	82,198
Басқалары	3,132	(5,121)	-	(1,988)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жиынтық активтер	4,341,813	597,525	-	4,939,338
Мойындалмаған салықтық активтер	(525,917)	(869,858)	-	(1,395,775)
Кейінге қалдырылған табыс салығы алынып тасталған міндеттемелерді есепке алу	(3,815,896)	272,333	-	(3,543,563)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалған активтер	-	-	-	-
Уақыт айырмашылығына салынатын салықтық тиімділік				
Негізгі қорлар	(32,647)	(43,580)	-	(76,227)
Несиелер	(3,770,070)	340,031	-	(3,430,039)
Басқалары	(13,179)	(24,118)	-	(37,297)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша жиынтық міндеттемелер	(3,815,896)	272,333	-	(3,543,563)
Кейінге қалдырылған табыс салығы алынып тасталған активтерді есепке алу	3,815,896	(272,333)	-	3,543,563
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша мойындалған міндеттемелер	-	-	-	-

23 Шарттық және келісімдік міндеттемелер мен операциялық тәуекелдер

Қазақстан Республикасындағы саяси және экономикалық ахуал

Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарыққа тән, басқаларын қоспағанда, елден тысқары еркін айырбасталатын ұлттық валютаның болмауы және нарықтардағы несие және үлестік бағалы қағаздарды жоюдың төмен деңгейі сияқты ерекшеліктерді көрсетуді жалғастыруда.

Сонымен қатар, Қазақстандағы электр энергетикалық секторы саяси, салықтық және реттеуші өзгерістерге ұрынған. Қазақстан Республикасының экономикалық тұрақтылығының келешегі ауқымды дәрежеде Үкімет қабылдаған экономикалық шаралардың тиімділігіне, сонымен қатар құқықтық, бақылау және саяси жүйелердің дамуына, яғни Компания бақылай алмайтын салалардағы жағдайларға тәуелді.

Басшылық ағымдағы экономикалық жағдайды және есеп беру кезеңінің соңын болжауды ескеріп, құнсызданатын қорларды анықтады. Дебиторлық берешектің құнсызданатын қорлары қаржылық есептесуде қолданылатын стандарттарда қарастырылатын «шеккен залал» үлгісін пайдалану арқылы анықталды. Бұл стандарттар өткен жағдайлармен байланысты дебиторлық берешектің құнсыздануынан болған залалды мойындауды талап етеді және болу ықтималдығы қаншалықты екендігіне қарамастан, болашақ жағдайлармен байланысты залалдарды мойындауға рұқсат бермейді.

23 Шарттық және келісімдік міндеттемелер және операциялық тәуекелдер (жалғасы)

Басшылық Қазақстан экономикасы өзгерісінің дәрежесін де, ұзақтығын да алдын ала көре алмайды немесе болашақта олардың Компанияның жағдайына әсерінің мүмкіндігін бағалай алмайды. Басшылық ағымдағы жағдайда Компания қызметінің өсуі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараларды қабылдайтынына сенімді.

Салық заңы

Қазақстандағы салық заңы мен тәжірибесі үздіксіз өзгеріп отырады, сондықтан оның ретроспективті әсері болуы мүмкін. Сонымен қатар, Компанияның мәмілелері мен қызметінде қолданылатын салық органдары мен салық заңының интерпретациясы басшылық интерпретациясымен сәйкес келмеуі мүмкін. Сәйкесінше, кейбір мәмілелерді салық органдары даулауы мүмкін, және Компанияға қосымша салықтар, өсімдер және айыппұлдар аударылуы мүмкін. Салық органдарының тарапынан болатын құжаттық тексеру үшін салықтық тексерулер бес жылда бір рет өтеді. Кейбір жағдайларда салықтық тексерулер бес жылдан аса кезеңді жаба алады.

Компания басшылығы өзінің заңдық нормаларды түсіндіруінің және салық, валюта және кедендік заңдылықтар мәселелерінде Компания ұстанымының дұрыс екендігіне сенімді. Басшылықтың пікірінше, Компания аталған қаржылық есептілікте қалыптастырылған, резервтен асатын ағымдық және елеуетті салық талаптары бойынша елеулі залал шекпейді.

Сақтандыру

Қазақстан Республикасының сақтандыру қызметтері нарығы әзірге қалыптасу кезеңін бастан өткеруде, сондықтан да әлемнің басқа елдерінде кең тараған сақтандыру түрлері қазіргі күні Қазақстанда қолжетімсіз. Компанияның өндірістің тоқтап қалуынан болған өзінің өндірістік ғимараттарына, жылжымайтын мүлік нысанына немесе қоршаған ортаға апат немесе Компания қызметінің нәтижесінде келген залалмен байланысты үшінші тарап алдында пайда болған міндеттемелерінің залалдарына қатысты толық сақтандыру қорғанысы жоқ. Компанияның толыққанды сақтандыру жабыны болмайынша, белгілі бір активтердің жойылуы мен бүлінуінің тәуекелі Компанияның қызметіне және қаржылық жағдайына кері әсер етеді.

Соттық тексеру

Компания қалыпты қызметін жүзеге асыруда пайда болған белгілі бір басқа соттық үрдістерге қатысады. Басшылықтың пікірі бойынша, қазіргі уақытта Компанияның қаржылық жағдайына жағымсыз әсер етуі мүмкін ағымдық сот үрдістері болмайды.

24 Санаттар бойынша қаржылық құралдар

Қаржылық құралдар бойынша есеп саясатының қағидаттары төменде көрсетілген баптарға қолданылды:

<i>қазақстандық мың теңгемөн</i>	Ескер.	2014 ж. 31 желтоқсаны	2013 ж. 31 желтоқсаны
Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	12	9,280,080	2,590,982
Кредиттік мекемелердегі ақша қаражаты	11	24,831,080	55,009,413
Қаржылық дебиторлық берешек	10	1,090,729	508,950
Алынатын дивидендтер	11	2,682,238	759,191
Берілген несиелер мен қаржылай көмек	8	37,606,768	32,852,471
Қаржылық активтер жиыны		75,490,895	91,212,057
Несиелер	15	234,556,854	110,357,791
Қаржылық кредиторлық берешек	17	384,985	777,452
Қаржылық міндеттемелер жиыны		234,941,839	111,135,243

25 Қаржылық тәуекелдерді басқару

Қаржылық тәуекел факторлары

Компанияның қызметі оны бірнеше қаржылық тәуекелдерге бой алдыртады: нарықтық тәуекел (валюталық тәуекелді қоса алғандағы ақша қаражатының қозғалысына пайыздық мөлшерлеме өзгерісінің әсер ету тәуекелі), несиелік тәуекел және жойылу тәуекелі. Компания деңгейіндегі тәуекелдерді басқару бағдарламасы қаржы нарығының аяқ астынан болатын өзгерістеріне бағытталып, Компанияның қаржылық нәтижелеріне келтірілетін өлеуетті жағымсыз әсерді мүмкіндігінше қысқартуды көздейді. Компания тәуекелге бой алдыруды хеджерлеу үшін ерікті қаржылық құралдарды пайдаланбайды.

Компанияның тәуекелдерін басқару қаржылық тәуекелдерге қатысты, операциялық және заңдық тәуекелдерге қатысты жүзеге асырылады. Қаржылық тәуекелдерді басқарудағы негізгі міндет - тәуекел лимитін анықтау және белгіленген лимиттерді сақтауды қамтамасыз ету болып табылады. Операциялық және заңдық тәуекелдерді басқару операциялық және заңдық тәуекелдерді азайту мақсатында ішкі регламенттер мен процедураларды дұрыс сақтауды қамтамасыз етуі қажет.

(а) Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел – бұл Компанияда сатып алушылардың немесе контрагенттердің қаржылық құралдар жөніндегі өзінің шарттық міндеттерін орындамауынан пайда болатын қаржылық залал тәуекелі.

қазақстандық мың теңгеммен	Рейтингі (Moody's)	2014 ж. 31 желтоқсаны	2013 ж. 31 желтоқсаны
Қаржылық дебиторлық берешек	Жоқ	1,090,729	508,950
Алынатын дивидендтер	Жоқ	2,682,238	759,191
Берілген несиелер мен қаржылай көмек	Жоқ	37,606,768	32,852,471
Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері:			
Нұрбанк	B2 (жағымсыз)	-	45,309
Центр Кредит Банкі	Ba2 (тұрақты)	6,964	22,149
Ұлттық Банк	Ba2 (тұрақты)	7,361,790	2,522,142
Қазкоммерцбанк	Ba2 (тұрақты)	1,151	499
АТФ банк	B3 (жағымсыз)	4,428	-
Еуразиялық банк	B1 (жағымсыз)	-	-
Kassa Nova	Жоқ	-	-
Цесна банк	Ba2 (тұрақты)	1,811,869	-
Жинақбанк	Baa3 (жағымсыз)	-	-
Асыл-Инвест	Жоқ	101	-
BCC Invest	Жоқ	9,682	-
Барлық ағымдағы банктік шоттағы қаражат		9,195,985	2,590,099
Кредиттік мекемелердегі қаражаттар:			
Казкоммерцбанк	Ba2 (тұрақты)	11,084,709	14,900,170
РВК	B2 (жағымсыз)	2,370,550	2,832,760
Альянс банк	B (жағымсыз)	1,895,971	4,976,745
АТФ банк	B3 (жағымсыз)	-	14,724,900
Еуразиялық банк	Ba2 (тұрақты)	-	2,918,590
Қазинвестбанк	B3 (жағымсыз)	-	400,000
Нұрбанк	B2 (жағымсыз)	-	1,536,100
Банк Центр Кредит	Ba2 (тұрақты)	52,355	5,685,575
Темірбанк	B2 (жағымсыз)	2,370,550	4,608,300
Цеснабанк	Ba2 (тұрақты)	6,382,250	2,426,273
Капитал Банк	B3 (жағымсыз)	674,695	-
Барлық кредиттік мекемелердегі қаражаттар		24,831,080	55,009,413
Барлық несиелік тәуекелге ең жоғарғы бой алдыру		75,406,800	91,720,194

25 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

(б) Жойылу тәуекелі

Жойылу тәуекелі – бұл Компанияда ақша қаражаттарын немесе басқа қаржылық активтерді беру арқылы есеп айырысуды жүзеге асыру барысында қаржылық міндеттемелердің орындалуында пайда болатын қиындықтар. Жойылуды басқаруға Компанияның көзқарасы Компания беделін тәуекелге бой алдырмай, қолайсыз залалдарға жол бермей, қалыпты жағдайдағы сияқты қауырт жағдайларда да өз міндеттемелерін мерзімінде өтеу үшін жеткілікті жойылған қаражаттардың үнемі болуын мүмкін болғанынша қамтамасыз етумен түсіндіріледі.

Төмендегі кестеде шарт талаптарында қарастырылған өтеу мерзімдерінің соңына дейін есеп беру күніне қалдырылған, мерзімі көрсетілген өтеу мерзімдері бойынша бөлінген Компанияның қаржылық міндеттемелеріне талдау көрсетілген.

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Талап етуге дейін және 1 айдан аз уақыт мерзімінде	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	12 айдан 5 жылға дейін	5 жылдан жоғары
2014 жылдың 31 желтоқсаны					
Несиелер	799,000	756,188	11,540,832	11,905,545	130,811,092
Еурооблигациялар бойынша міндеттемелер	-	-	3,099,415	91,174,998	-
Басқа кредиторлық берешектер және аударылған міндеттемелер	-	1,355,649	-	-	-
Қаржылық кепілдіктер	-	-	669,981	4,250,100	17,750,070
Барлық қаржылық міндеттемелер	799,000	2,111,837	15,310,228	107,330,643	148,561,162
2013 жылдың 31 желтоқсаны					
Несиелер	-	2,693,982	298,586	11,684,542	36,386,301
Еурооблигациялар бойынша міндеттемелер	-	-	2,992,319	88,738,551	-
Басқа кредиторлық берешектер және аударылған міндеттемелер	830,452	-	-	-	-
Барлық қаржылық міндеттемелер	830,452	2,693,982	3,290,905	100,423,093	36,386,301

(в) Нарықтық тәуекел

Валюталық тәуекел

Компанияның кейбір несиелері (15-ескертпе) және алуға шектеу қойылған ақша қаражаты (12-ескертпе) шетелдік валютада (АҚШ долларында және еуро) көрсетілген, сондықтан Компания валюталық тәуекелге бой алдырған. Қазақстан нарығында өндірілген ерікті қаржылық құралдарды таңдау шектеулі болғандықтан, және мұндай құралдар қымбат болып есептелетіндіктен, басшылық Компанияның валюталық тәуекелін хеджирлеуді шешті, өйткені мұндай құралдардан алынатын пайда сәйкес шығындарды жаппайды. Осыған қарамастан Компания болашақта немесе қажет болған жағдайда хеджирлеу құрылымын енгізу үшін, қаржылық туынды нарығындағы өзгерістерді қадағалап отыруды жалғастырады.

25 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

Төмендегі кестеде шетел валютасында көрсетілген активтердің жалпы сомасы мен валюталық тәуекелдерге бой алдыруға әкеп соғатын міндеттемелер көрсетілген:

<i>қазақстандық мың теңгемөн</i>	АҚШ доллары	Евро	Басқа валюталар	Барлығы
<i>2014 жылдың 31 желтоқсанына</i>				
Активтер	37,683,975	27,815	983	37,712,773
Міндеттемелер	(91,289,137)	(2,064)	-	(91,291,201)
Таза позиция	(53,605,162)	25,751	983	(53,578,428)
<i>2013 жылдың 31 желтоқсанына</i>				
Активтер	49,460,637	323	55,995	49,516,955
Міндеттемелер	(76,749,978)	(1,808)	(1,037)	(76,752,823)
Таза позиция	(27,289,341)	(1,485)	54,958	(27,235,868)

2014 жылдың 31 желтоқсанына, егер барлық басқа ауыспалылар өзгермегенде, теңге бағамы АҚШ долларының бағамына қарама-қайшы 30%-ға өлсіресе/күшейсе, бір жыл ішіндегі салықтан кейінгі пайда көбінесе несиелерді АҚШ долларына тұлғалауға ауыстыру бойынша бағам айырмашылығынан болған пайда/залал нәтижесінде 5,342,633 мың теңгеге (2013ж. 31 желтоқсанына: 8,186,802 мың теңгеге азайды/көбейді) азаятын/көбейетін еді.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі

Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруі көбінесе несиелер мен несиелерді, не олардың әділ құнын (сыйақының бегіленген мөлшерлемесі бар несиелік міндеттемелер), не олар бойынша болашақ ақша ағымын (сыйақының ауыспалы мөлшерлемесі бар несиелік міндеттемелер) өзгерте отырып, тартуға әсер етеді. Компания Басшылығында сыйақының белгіленген және ауыспалы несиелерінің арасындағы Компанияның пайыздық тәуекелдері қандай қатынаста орналастырылу керек екені жайлы ресми бекітілген саясаты жоқ. Бірақ жаңа несиелер мен несиелерді тартқанда, басшылық өзінің кәсіби пікірінің негізінде өтеу мерзімі басталғанша күтілетін кезең бойы Компания үшін белгіленген немесе ауыспалы мөлшерлемелердің қайсысы неғұрлым пайдалы болатыны туралы сұрақты шешеді.

Капиталды басқару

Капиталды басқарудағы Компанияның міндеттері - капитал құнын төмендету үшін капиталдың оңтайлы құрылымын қолдауда және акционерлерді және басқа мүдделі тараптарды пайдамен қамтамасыз ету үшін үздіксіз қызмет ету қағидасына сәйкес, Компанияны өз қызметін жалғастыруды қамтамасыз ету болып табылады. Капитал құрылымын қолдау және түзету үшін Компания акционерлерге төленетін дивиденттер сомасын түзете алады, акционерлерге капиталды қайтарып бере алады немесе қарыз қаражаттарын азайту үшін активтерді тарата алады. Компания саладағы басқа компаниялар сияқты меншік және несие капиталы қатысының негізінде капитал мониторингін өткізеді. Мұндай ара қатынас капиталдың жалпы сомасына бөлінген таза несие қаражаттары ретінде анықталады. Таза несие қаражаттары ақша қаражаты мен олардың эквиваленттерін алып тастағандағы қарыздың жалпы сомасы (шоғырландырылғын қаржылық есептілікте көрсетілген «қысқа мерзімді несиелер» және «ұзақ мерзімді несиелерді» қоса алғанда) ретінде анықталады. Капиталдық жалпы сомасы шоғырландырылғын қаржылық есептілікте көрсетілген «Жиынтық капитал» мен таза қарыз қаражаттарының қосындысы ретінде анықталады.

25 Қаржылық тәуекелдерді басқару (жалғасы)

<i>қазақстандық мың теңгемен</i>	Ескер.	2014 ж. 31 желтоқсаны	2013 ж. 31 желтоқсаны
Барлық несиелер	16	234,556,854	110,357,791
<i>Минус:</i>			
Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	13	(9,280,080)	(2,590,982)
Таза несие қаражаттары		225,276,774	107,766,809
Барлық меншік капитал		377,218,211	251,122,397
Барлық капитал		602,494,985	358,889,206
Несие және меншік капиталдардың қатынасы		59.72%	42,91%

26 Қаржылық құралдардың әділ құны

Әділ құнды бағалау

Әділ құн, мүдделі тараптар арасындағы ағымдық операция барысында қаржылық құралды еріксіз сату немесе жою жағдайларынан басқа жағдайларда, айырбасталуы мүмкін болатын соманы көрсетеді. Әділ құнның ең дұрыс дәлелі - белсенді нарықтағы қаржылық құралдардың котировкасы болып табылады. Компания қаржылық құралдың бағаланатын әділ құнын қолда бар нарықтық ақпараттар (олар бар болғанда) мен бағалаудың тиісті әдістерімен есептейді. Бірақ әділ құнды анықтау мақсатында нарықтық ақпараттарды түсіндіру үшін кәсіби пікірлерді қолдану керек. Қазақстан Республикасының экономикасы дамушы нарықтарға тән кейбір ерекшеліктерді көрсетуді жалғастыруда, ал экономикалық жағдай қаржы нарығында белсенділік көлемін шектеуді жалғастыруда. Нарықтық котировкалар ескірген болуы мүмкін немесе сату құны төмен бағамен көрсетілуде, және осыған байланысты қаржылық құралдардың дәп құнын көрсетпеуі де мүмкін. Қаржылық құралдардың әділ құнын анықтағанда, басшылық қолда бар барлық нарықтық ақпараттарды пайдаланады.

Амортизациялық құн бойынша қаржылық активтер

Реттелген пайыздық мөлшерлемесі бар құралдардың бағалаушылық әділ құны өтеуге дейінгі ұқсас несиелік тәуекелдері мен мерзімі бар жаңа құралдар үшін әрекет ететін, пайыздық мөлшерлемелер бойынша дисконтталған, бағаланатын ақша ағымын алуға күтілетін сомалар негізінде анықталады. Дисконттау мөлшерін қолдану контрагенттің несиелік тәуекеліне тәуелді. Қаржылық дебиторлық берешектің, ақша қаражаттарын және олардың эквиваленттерін және басқа қаржылық қысқа мерзімді активтердің теңгерімдік құнын өтеу мерзімінің қысқалығына байланысты, шамамен оның әділ құнына тең.

Амортизациялық құн бойынша көрсетілетін қаржылық міндеттемелер

1 деңгейдегі несиелер әділ құны нарықтық бағамен белгіленген.

Белгіленген пайыздық мөлшерлемесі бар және өтеу мерзімі белгіленген құралдардың бағаланатын, нарықтық котировкалары жоқ әділ құны ұқсас несиелік тәуекелдері мен өтеу мерзімі бар жаңа құралдар үшін әрекет ететін пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған, бағаланатын ақша ағымына байланысты анықталады. Қаржылық кредиторлық берешектің теңгерімдік құнын өтеу мерзімінің қысқалығына байланысты, ол шамамен оның әділ құнына тең.

26 Қаржылық құралдардың әділ құны (жалғасы)

Төменде әділ баға бойынша бағаланбайтын активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік бағасы мен әділ баға иерархиясы деңгейлері бойынша әділ бағаның талдауы келтіріледі.

	2014 ж. 31 желтоқсан				2013 ж. 31 желтоқсан			
	1 деңгей Әділ баға	2 деңгей Әділ баға	3 деңгей Әділ баға	Теңгерімдік баға	1 деңгей Әділ баға	2 деңгей Әділ баға	3 деңгей Әділ баға	Теңгерімдік баға
<i>Қазақстан теңгесі, мың</i>								
АКТИВТЕР								
Ақша қаражаты және олардың эквиваленттері	-	-	9,280,080	9,280,080	-	-	2,590,982	2,590,982
Депозиттер	-	-	24,831,080	24,831,080	-	-	42,350,162	42,350,162
Қаржылық дебиторлық қарыз Алынатын	-	-	1,090,729	1,090,729	-	-	508,950	508,950
дивидендтер	-	-	2,682,238	2,682,238	-	-	759,191	759,191
Берілген несиелер	-	-	5,303,280	5,303,280	-	-	11,258,805	11,258,805
Облигациялар	32,176,017	-	-	32,303,488	22,543,398	-	-	21,593,666
Барлық қаржылық активтер	32,176,017	-	43,187,407	75,490,895	22,543,398	-	57,468,090	79,061,756
Міндеттемелер								
Несиелер	90,765,407	-	139,819,627	234,557,448	79,552,885	-	28,815,469	110,357,791
Қаржылық кредиттік берешек	-	-	384,955	384,955	-	-	663,795	663,795
Берілген қаржылық келілдіктер	-	-	970,694	970,694	-	-	-	-
Барлық қаржылық міндеттемелер	90,765,407	-	141,175,276	235,913,097	79,552,885	-	29,479,264	111,021,586

27 Есеп беру күнінен кейінгі жағдай

Есеп беру күнінен кейін жеке қаржылық есептілікте ашып көрсетуді талап ететіндей елеулі оқиға болған жоқ.